

For Hjemmet.

Et Lidskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Den Aarg.

1871.

18de Hefte.

Thabor.

(Af Chr. Richardt.)

Paa Esdrasonsletten, hvor Baaren holder Fest,
Hvor Beduinen slapper paa sin flyvende Gæst,
Hvor Teltleiren flytter sig saa hist og saa her,
Der maalte Bonaparte med Tyrken sit Sværd.

Men som en hellig Hymne over Verdensaaandens Larm
Løfter sig i Øst over Sletten saa varm
Thabor, i et Skjflørs festlige Skrud,
Med Myrther i Sløret, skjon som en Brud.

Mellem Eg og Terebinthe vinder sig en Sti,
Naaen i Skoven min Fod kom forbi,
Slynggrøntet bobler af hver Rist, om hver Rand
Turtelduen kurrer; det er Sulamiths Land.

Dg fra Toppen—I Navne, som aldrig vil dø!
Libanon hist, her Genezareths Sø!
Endor og Main i Bjergenes Ly!
Minder fra Israël, gamle og ny.

Deilige Bjerg, du skjønneste jeg ved,
Skjggende Lovsal ved Dekenens Bred!
Er du mod Libanons Fjeld kun en Dverg,
Dig kalder Sagnet Forklarelsens Bjerg.

Var det vel her, Han ene med de Tre
Saaes i en Glands som af solbelyst Sne?
Var det vel her, hans trofaste Svend
Bilde bygge Hytter for Herren og hans Mænd?

Fredsøle Fjeld, dit Navn er du værd,
Men Forklarelsens Bjerg,—det er ikke blot her:
Ud er det flyttet i Verden saa vid,
Den Tro, som flytter Bjerge, har flyttet det did.

Overalt, hvor et Fadervor bedes iløn,
Overalt, hvor der troes paa Guds enbaarne Søn,
Overalt, hvor der bygges ham Gytter paa Jord,
Grønnes et Thabor for Hver, som tror.

Engang, naar i Døden det isner i mit Blod,
Thabor, da flyt dig, giv Fæste for min Fod!
Løft mig igjen over Storfsoven op
Og lad mig skue ud fra din hellige Top!

Og truer mig Endor med Samuels Kofte
Eg maner af Dybet min lønlige Brøst,
Vis mig da Nain og Gennezareths Sø!
Vis mig min Frelser, hos Ham tør jeg dø!

Ere Juleaftener.

(Efter Lydst af H. W.)

(Fortættelse.)

Paa Banegaarden traf endnu en- gang alle Fire sammen med hinanden, de tvende Vortreisende og de tvende Tilbageblivende.

"Gud velsigne dig, min Frida", sagde Fru Mandel, sluttende den unge Pige inderligt i sine Arme. "Han forlene dig et frimodigt Herte, som i Hans Kraft kan bære og fordrage Alt".

"Og jeg faar Lov til at skrive lange, lange Breve til dig, dyrebare Moder, og fortælle dig Alt, og du svarer mig jo?"

Smidlertid talte Kathrine med sin Broder.

"Kære Wilhelm, jeg lægger dig paa Hjerte at være en Støtte for vor Moder!"

Han drog sin Haand ud af hendes og svarede skjodesløst: "Ja, ja, Fru Prædikantinde, og hvad saa? — Alt skal blive vel besørget".

Sukkende vendte Kathrine sig bort. Da omsluttede de trofaste Moderarme hende, og med bævende Stemme sagde Fru Mandel inderligt:

"Levvel, min elskede Kathrine. Gud velsigne dig og give dig et dydmygt Herte, som gjerne bøier sig for Ham, og som kan lide meget, imedens det elsker meget!"

Wilhelm havde nærmet sig Frida med mere Agtelse i sit Væsen, end han iagttog mod Andre. Den sintfolende Maade, hvorpaa hun behandlede ham, nødede ham uvilkaarlig til at møde hende paa samme Maade.

"Lyffelig Rejse og et glædeligt Gjensyn", sagde han til hende, og hun svarede bristende i Taarer:

"Ak, hvor lyffelig er De, som kan være tilbage hos Mamma Dorothea! O, hun er en Skat af uudsigelig Værd!"

Nu stømmede Lokomotivet—endnu et kjærlighedsfuldt Farvel, og bort førte Toget disse to Duer, som første Gang forlode Arken for at søge et Sted, hvor de kunde sætte sin Fod.

Skulle de vel finde det?

Wilhelm stod og saa paa sin Moder. Var hun virkelig en saa stor Skat, som Frida havde sagt? Tiden skal vise det.

Endelig ankom de Rejsende til Berlin. Midt i Brimmelen maatte de skilles ad, Frida for med et andet Tog at fortsætte sin Rejse, Kathrine for at opsoge Generalindens Hus, hvor hun nu skulde begynde et nyt, skjønnere Liv, udføre et ædelt Arbejde og naa et herligt Maal—saa forestillede hun sig.—

Solen var netop ved sin Dypgang, da Frida den følgende Morgen naaede den Station, som saa nærmest Seewald. Hurtigt ilede hun ud, men stod alene paa Platvormen. Ingen Fader, ingen Bogn ventede hende der. O hvor rengsleligt, naar ved Ankomsten til et Sted ingen venlig Haand rækkes os, hvor usigelig smerteligt er ikke et saadant Dieblif! Ogsaa Fridas lille glade

Hjerte begyndte at blive mørkt. Se, da steg Solen saa majestætisk op, og dens Glands belyste ikke alene Bjergene og Træerne, men den lille ensomme Frida derhenne paa den stille Banegaard, og Straaerne hvilede sig varmt og blidt paa hendes blege Ansigt. "Dit Ord er en Lygte paa min Sti og et Lys paa alle mine Veie", sagde hun frimodigt. Og du har sagt: "Jeg vil ikke overgive eller forlade dig".

Hurtigt traadte hun ind i Stationshuset for at spørge efter Bogn til Faderens Hus. Sig selv spurgte hun, hvorledes hendes Veie vel fremdeles vilde blive, lys eller mørk, jevn eller torneet.

X.

Kjære Læser, tilgiv at jeg fortæller dig alene om saa ringe Personer og Ting; men kom ihu, at der har ikke levet mere end en Herkules, en Alexander, en Napoleon, medens Mennesker som Wilhelm, Kathrine og Frida kunne træffes hver Dag. Fru Mandels Lige derimod turde være sjældnere, ihvorvel ogsaa de undertiden kunne findes. Og desværre kan jeg heller ikke berette dig om store og mærkelige Ting, som have tildraget sig med mine smaa Sverdagsmennesker, jeg kan blot bede dig være med mig ind i deres Sverdag: liv, og kan du fatte Interesse for Personerne, vil du nok ogsaa finde dig i det, som foregaar der. Desuden skulde man kunne fremstille det Spørgsmaal: hvad er vel egentlig Stort eller Lidet i denne Verden?

Men vort Firklover, som det hidindtil har glædet os at betragte, er nu revet fra hinanden, og ville vi

fortsætte Besjendtskabet med dem, saa maa vi begive os fra Seevald til Berlin og fra Berlin til Gensburg. Skal det vel nogensinde mere blive sammenføjet?

Lad os først se, hvordan Frida har det i Seevald. Hendes Breve til Mamma Dorothea er et tro Speil af hendes ydre og indre Liv. Hendes første Brev var dateret den 15de Oktober 1861 og lød saaledes:

"Nu har jeg allerede været her i 14 Dage og længes saa efter dig, min kjære Moder, at jeg føler mig ganske ængstelig over min Længsels Syrke. Men nu vil jeg fortælle dig Alt, hvad der har tildraget sig, siden vi toge Afsted med hinanden.

I Berlin skiltes jeg fra min kjære Kathrine og maatte ifsomt begive mig til en anden Bauegaard. O, alle disse mange Mennesker, al denne Larm, denne Tjagen affted, og Inngen som jeg kjendte! Det var mig, som om Verden var ret stor, meget større, end jeg havde tænkt mig den. Jeg følte mig ikke rolig, førend jeg atter sad i Jernbauevoguen. Om-trent Klokken 7 om Morgenen kom jeg til den nærmeste Station ved Seevald. O, hvor bankede mit Hjerte ved Tanken om, at jeg nu skulde gjense min Fader! Ville vi vel gjenfjende hinanden? spurgte jeg mig selv. Ankommen til Bauegaarden fandt jeg dog Inngen der, Inngen, tænk dig det! Da blev det mig ret øde og tomt, og jeg vilde aller-højest have sat mig ned paa en Sten og grædt ud. Men da tænkte jeg paa Herren, Hans Sol gif ogsaa i samme Dieblit saa herlig og klar op, at det syntes mig, som han dermed vilde sige mig: "Frygt ikke, jeg er med". Da blev jeg atter glad.—

En Dreng tilbød sig at være med mig til Seevald og bære min Badsæk, Kufferterne kunde imidlertid blive tilbage.—Hvilken herlig Vandring! Først over aabne Marker, saa et lidet Stykke gennem en Skov, og da den aabnede sig, laa en Sø foran mig. Det var et deiligt Billede; Vand er Diet i et Landskab, og som et venligt Die blinkede denne Sø mig imøde med en Velkomsthilsen. Medens vi passerede dens nøgne Strande, underrettede min Ledsager mig om, at den sædvanlig kaldtes "Svarte Søen", og at den tæt inde ved Stranden var 80 Fod dyb. Kan det være muligt? "Der fortælles, at mange Mennesker have druknet sig der", vedblev Drengen meddelsom. Men jeg havde kun liden Tid til at høre efter, hvad han mere sagde, thi paa den anden Side af Søen laa et Hus, og dette Hus var min Faders. Det saa lidet og forfaldent ud, men o, hvor bankede mit Hjerte! Nu vare vi der, en Sund gjøvede, da vi kom ind paa Gaarden, og en gammel Kone aabnede Døren. Det forundrede mig, at hun ikke saa ud, som om hun havde ventet mig, og jeg spurgte tilsidst, om min Fader ikke var hjemme. "Eders Fader", spurgte hun forbauset, "hvem er da Eders Fader?"

"Vox ikke Hr. von Romloff her?" spurgte jeg forlegen, og efter hendes bekræftende Geberde tilspøiede jeg: "Jeg er hans Datter og vilde gjerne tale med ham". Den Gamle slog op en Stoggerlatter. "Nei, nei, jeg har været her i mange Aar og ved vel, at den gamle Herre ikke er gift, og nu skulde han have en voksen Datter.—dermed hænger det

ikke rigtig sammen —" og saa vilde hun smelde Døren igjen for mig.

Jeg var færdig at græde. "Kan jeg da ikke saa tale med ham?" spurgte jeg.

"Paa den Tid om Morgen! Kloffen er jo endnu ikke 7".

Da spurgte pludselig en Stemme indenfra:

"Hvad er paa Færde derude?"

Den gamle Kone vendte sig om. "Naadige Herre", sagde hun, "her er et Fruentimmer, som vil ind til Eder og siger, at hun er Eders Datter!"

"Nu, saa lad det være nok med det og slip hende ind".

Den Gamle blev stum af Forundring og Forstrækkelse. "Har naadige Herre en Datter?" sagde hun tilsidst; "det vidste jeg slet ikke!"

"Er ikke heller nødvendigt", blev der svaret derinde, og nu gav hun mig Plads og bad mig komme ind.

Kjære Mamma Dorothea, der stod jeg nu foran min Fader. Jeg vilde have faldt ham om Halsen, men han gjorde ingen Bevægelse for at komme mig imøde, og saa stod jeg der som forstenet. En ganske fremmed Person havde jeg foran mig, og dog var det min Fader, det maatte jo være ham. Saa gammel havde jeg dog ikke tænkt mig ham. Da han havde seet længe paa mig, sukede han dybt, men taug; tilsidst sagde jeg:

"Jeg troede, du vilde have hentet mig paa Stationen".

Det var ikke ment som nogen Bebreidelse; jeg sagde det alene for at sige Noget.

"Troede du det?" — svarede han — "det havde jeg glemt." Og dermed gif han tilbage til sit eget Værelse.

Nu var det dog forbi med mit Mod og min Styrke; jeg satte mig ned paa en Stol og græd bitterlig. Den gamle Husholderisse, som hidtil havde seet paa mig med mørke fiendtlige Blikke, maatte nu have følt sig bevæget, thi hun sagde: "Berolige Dem, Barn, han er næsten altid saaledes, men han mener det dog ikke ilde."

Og nu trak hun af mig mit Skotoi, som ved Spadsfereturen gennem det vaade Græs var blevet aldeles gjennemblødt, og tog frem af Badsækken et Dumbytte. Derefter førte hun mig ind i et stort, temmelig tomt Værelse, undskyldte sig, fordi der var saa uryddigt, men hun havde ikke ventet, at Nogen skulde komme. Saadant hændte aldrig der i Huset.

Kjære Moder Dorothea, dette var min første Indtrædelse i Faderhuset! I mange Aar havde jeg forestillet mig det saa skjønt, og nu, nu! Min Fader havde endnu ikke kaldt mig sit Barn, ikke givet mig et Kys. Da jeg havde beroliget mig noget, bankede jeg paa hans Dør, og netop som jeg vilde aabne den, traadte han ud, sigende:

"I mit eget Værelse ønsker jeg at være uforstyrret." Da han saa min Forstrækkelse over disse Ord, tilsvøiede han noget mildere: "Du kunde naturligtvis ikke vide det, men ret dig nu derefter. Forresten kan du her gjøre, hvad du vil; slaa dig ned hvor du ønsker, det er mig ganske ligegyldigt, — blot ikke forstyr mig."

Nu stod jeg der atter alene, følte mig saa ulykkelig og nedslagen, at Taarerne atter rullede ned over mine Kinder, og jeg længtes nu næsten ikke efter noget Andet end at gaa

tilfængs. Alt, jeg vilde Sugenting mere, hverken høre eller se; jeg vilde allerhelst aldrig mere vaagne op. Jeg kunde ikke heller bede; snart syntes Alt mig saa forfærdeligt, snart igjen saa aldeles ligegyldigt.

Du ryster paa Hovedet, kjæreste Moder, men du ser hvore op og ser der en stærk Haand, som holder din lille Frida oppe over de dybe Vand. O, jeg vil ogsaa se op, thi naar jeg ser ned og omkring mig, da er Alt sort, sort, sort! Fru Kenger, Husholderessen, fortæller mig, at min Fader er næsten menneffestly. Enten sidder han alene paa sit Værelse, eller ogsaa gaar han bort, hun ved ikke hvorhen, og da kommer han ofte ikke igjen forend den følgende Dag. Om Noget udenom ham beskymrer han sig ikke. Naar hun begjærer Penge, giver han hende, men altid kun smaa Summer. Hun siger, at han kun sjelden spiser ordentlig, — maasse hidrører hans medtagne Udseende af hans uregelmæssige Leve-maade. For flere Aar siden flyttede han hid, kjøbte dette Hus og har her levet aldeles alene. Noget Omgang har han ikke, til Kirken gaar han aldrig, men hun tror, han undertiden læser Noget. Aldeles indesluttet og taus gaar han sin Vej frem, begjærer Sugenting, og Ingen har nogensinde seet ham le. Fru Kenger synes i det Hele at være meget tilfreds med sin Stilling her, hun er uden al Opfigt, lever aldeles efter Behag, og jo længere hendes stakkels Herre bliver horte, naar han er ude paa sine Streiftog, desto mere fri og ubefuøret føler hun sig. Men hvordan skal jeg nu kunne være for min Fader et rigtigt Barn, trøste, beskytte og glæde ham? O, om jeg kunde

oplive disse mørke, tungsindige Dine og glæde hans nedslagne Sind. Se, kjære Moder, af Kjærlighed og Smerte er han bleven saaledes, som han nu er, da min englelige Moder og alle de andre Børn, saa nær som hans lille Frida, bleve ham saa pludselig berøvede! Da var det, som om hans Hjerte brast af Smerte, han kunde ikke bære det, fordi han forsøgte at bære det alene, og nu har de mørke, sorte Tanker forteret hans Livskraft, fløvet og sønderrevet hans Sind; derfor kan han heller ikke elske sin Frida, kjender hende ikke engang. Men hun maa dog elske ham og tjene ham i alle de Bortgangnes Sted. Alt ja, Dag for Dag vil jeg give Alt paa hans taase, aldrig tilkjendegivne Suffer, udforske dem i hans Dine! Jeg er aldeles ikke bange for ham, thi af Kjærlighed er han bleven saa syg, og Gud skal give mig Kraft dertil. Sig, Mamma Thea, tror du ikke som jeg, at det er derfor, Herren har ladet mig alene overleve de Andre, at min Fader dog skulde eie Noget, idetmindste et Barn til at pleie ham? O, jeg er saa glad, fordi jeg har en Frelser, som er hos mig og staar mig bi i Alt, hvad jeg foretager mig! Svorede skulde jeg vel ellers kunne udholde Ensomheden i dette øde Hus? Han er bleven mig saa meget dyrebare, som jeg her kun har ham alene at slutte mig til, at anbetto mine Beskymringer, at raadsføre mig med. Derfor frygter jeg ikke; Han skal nok gjøre det.

Tænk blot, dyrebare Moder, naar Alt, Alt her bliver forandret, naar min Fader atter bliver lykkelig og glad! Hvor herligt skal det da ikke blive! Gansse vist skal han da kalde

mig sit kjære Barn og give mig det
saa længjelsfuldt ventede Faderlys!
Kjære Mamma Thea, du faar snart
atker et Brev fra

Din lille Frida.

Seevald 17de Novb. 1861.

“Min elskede Moder Dorothea!

Igaar faldt den første Sne, og
jeg føler mig saa beklemt om Hjer-
tet. Bladene ere faldne af Træerne,
og ligesom de ligge ogsaa mine For-
haabninger nedslagne og nedtrampede
af den haarde Virkelighed. Men
endda — Gud er almægtig og god,
og Han kan og vil hjælpe, naar
Hans Tid kommer. Han skal gjen-
oplive mit Haab og aldrig lade det
blive tilskamme. Hvor lykkelig er
jeg ikke, at jeg eier “et sikkert profe-
tisk Ord, som skinner i et mørkt
Rum.” Du maa tro det, Moder,
i Mørket vandrer jeg nu. Som et
forbundet Solskin ligger nu Dphol-
det i Helburg bag mig; et saadant
natligt Mørke som her havde jeg
aldrig tænkt mig. Min Fader er
saa gaanske og aldeles menneskesty,
saa indesluttet og taus, at jeg kan
tælle de Ord, han har talt til mig
siden min Ankomst. De første Dage,
naar han kom ind for at spise, for-
talte jeg ham saa Meget, det Mor-
somste, jeg kunde finde paa, og jeg
ventede og længtes efter at se et
lidet Smil paa dette mørke Ansigt;
men naar jeg længe havde talt og
til Slutning gjorde et Spørgsmaal,
saa for han næsten fortrakket op,
og jeg var ubis, om han havde
hørt et eneste Ord. Men dette
maatte dog være ham ubehageligt,
thi nu kommer han endda sjældnere
ud af sit Værelse og forlader det
blot for at gaa ud og blive borte i

flere Timer. Hans Værelse har jeg
endnu aldrig betraadt. Fru Kenger
siger, at hun kun meget sjelden faar
gjøre rent der, hvorfor det ser nor-
dentligt og uhyggeligt ud. O Moder
Dorothea, det forekommer mig, som
om jeg ikke er til den mindste Nytte
her, men alene en Byrde for min
Fader. Var det ikke bedre, at jeg
søgte mig en anden Virkefreds for
ikke at være saa aldeles oversflodig i
Verden. “Hvad mener du, om jeg
blev Lærerinde ligesom Kathrine eller
Selskabsdame for en eller anden
gammel Frue, som kunde ønske eller
ville have en saadan?” — Ser du,
jeg har næsten Intet at gjøre, og
det, jeg gjør, kunde ligesaa gjerne
være ugjort. Min Fader har Ingen
nødig til Sygge, og de saa Hus-
holdningsforretninger besørjes af Fru
Kenger; hun bestemmer ogsaa Alt
og synes aldeles ikke tilbøielig til at
afstaa nogen af sine Rettigheder til
mig. Det forekommer mig, som om
jeg blot taalttes i Huset — og neppe
det. Undertiden føler jeg mig saa
aldeles modløs. Jeg vilde gjerne
anlægge en liden Have, men dermed
maa jeg vente til Vaaren. Mit lille
Værelse vilde jeg gjerne pynte op
og gjøre hyggeligt, men dertil ud-
fordres Penge, som jeg ikke vover at
bede min Fader om; — det ser ud,
som om han ikke er saa rig, som jeg
forestillede mig. Desuden, hvad For-
nuelse er der i at have Alting smukt
og pent, naar ingen Mennesker glæde
sig deri! Hvor lykkelig er ikke Ka-
thrine, som er indtraadt i en stjern
Virksomhed, som har faaet en saa
høi og ædel Kaldelse! O, min Mo-
der, var du blot her for at raade
din stakkels lille Frida; men jeg ved
jo, at jeg med al denne Klage ikke

er paa ret Veie. Jeg ved jo, at i alle vore Forhold skulle vi søge "det ene Fornødne" — men denne Ensomhed og denne Uvirkfomhed har noget saa lammende og slappende ved sig, at Bedrøvelsen undertiden kommer over mig som en bevæbnet Mand. Af Guds Fred er mig ikke mere nær, min Sjæl er urolig og forsagt. Om jeg endda kunde foretage Noget, opofre og hengive mig, arbejde Nat og Dag — det var, synes mig, meget lettere end at sidde her stille og endda være glad og i godt Humør. Nu forstaaer jeg ogsaa, hvad jeg engang ikke kunde fatte, som vor kjære Pastor sagde, nemlig dette: "Det er meget lettere tre Gange at dø for vor Herre Kristus end en Gang at leve for Ham. O Moder, hvor tungt, at naar man saa gjerne vil elske, Ingen vil blive elsket; naar man saa gjerne vil tjene, Ingen vil lade sig tjene, at Ingen behøver hverken Kjærlighed eller Hjælp! Jeg frygter, af, jeg burde heller sige: jeg haaber, at du skjænder ret grundigt paa mig, thi jeg ved jo, at al min Klage er urigtig; du maa sige mig Sandheden ret alvorligt, det skal blive helbredende for min Sjæl, det skal gjøre mig godt, og jeg skal maasse atter kunne haabe og glæde mig. Din egen lille Frida."

Selburg 24de November 1861.

"Min kjære dyrebare Frida!

Jeg vilde gjerne have besvaret dit Brev strax, men jeg har haft Vask, en rigtig Stovvask; nu er Alt rent, rullet og strøget, og igaar aftes kunde jeg lægge Altammen ind i Skabet. Jeg glæder mig i mit Sind, naar jeg ser en saadan vaffer, nellykket Vask; men Møie og Arbejde har den kostet! Tænk efter,

hvordan alt dette Lvi, Stykke for Stykke maa gnides og vrides, smage Søbe og Lud, lade sig koge og skylle, inden det bliver hvidt og rent! Derefter maa den kjære Sol ogsaa bidrage Sit, det Allerbedste ved Lørringen, og denne gang skinnede den, Novembersneen uaftet, saa deilig og varmt. Saa skal det trækkes og lægges sammen saa glat at der ingen Rynker eller Folder bliver paa det, naar den tånge Nulle gaar over det, eller det tilsidst sukker under det hebe Strygjern. Ja, ja, min Frida, det varer længe, inden man bliver færdig dermed og uden Møie og Sved sker det ikke. Men ogsaa vi, min Frida, maa blive rene, om Himmelportene skulle aabne sig for os; du ved jo, at de Urene maa staa udenfor. Han, som paa Korset udstød Smerte og Pine for os, som udgjød sit dyre Blod for at fresse os og tvette hele Menneskeslægten ren, Han toer os fremdeles, saaledes som Han gjorde med sine Disciple. Men denne daglige Nensjelse gaar ikke altid for sig uden Smerte ogsaa for os.

Min kjære Frida, jeg frygter for, at du i Virkeligheden har forestillet dig Livet som en Rosenhave, i hvilken man hver Dag med Glæde plukker sig de skønneste Blomster, røde og hvide efter Behag. Ja—ved Maalet ligger en saadan Rosenhave, men dette Jordliv er blot Veien derhen. Kom ihu, at du er blot en Pilgrim hernede, og at en saadan ikke paa Veien søger nogen Glæde, ihvorvel han stundom ufornodet finder den der; hans Blik vender sig stedse mod Maalet, og Maalet er den herlige Rosenhave. Nu faar du ikke blive modfalden, om din

Bei synes dig tornet og mørk; stands blot ikke, men il modig fremad— Ingen faar Vennen, uden han løber. Lige fra Begyndelsen maa du opgibe alle Fordringer paa Glæde, da skulle Lidelserne blive dig lettere at bære, og Lykken endnu glædeligere.

Du klager over, at du Ingenting kan være for din Fader, som du inderlig elsker. Det er dog endnu blot nogle faa Uger du har opholdt dig hos ham, og du har dog—alerede tabt Modet?—Og Gud har vel i 50 Aar vist dette samme Menneske Langmodighed og har endnu altid Taalmodighed med ham? Du maa vel blive udselig, min Frida! Din Faders Tungstind vil du adsprede og overvinde, og du hengiver dig selv til Bedrøvelsen. Ved du ikke, at den, som vil fordrive Satan, maa selv være fri for ham? Mennesker, som ikke tro paa nogen Djævel, drive alligevel Spøg med ham og ville uddrive ham med allehaande Optog. Jeg har da seet, hvorledes de først have vasket sine Hænder eller brugt et usfyldigt lidet Børn til Udførelsen af sine Trolddoms- eller Signekunster. Der ligger en dyb Betydning ogsaa i denne daarlige Leg, skult for dem, som udøve den. Vi maa selv være rene, førend vi kunne gjøre Andre rene. Derfor rens dig, mit Børn, med Nødens skarpe Lud, med Ensomhedens bitre Sæbe; fra Herren kommer disse Renselsesmidler, og Hans Naadesol skal heller ikke nderbrive! Du vil hjælpe din Fader,—det er et stort og herligt Verk, og har du anvendt derpaa en hel Levetid, saa har du endda gjort et godt Dagverk. Jeg har allerede skrevet saa Me-

get og dog endnu sagt saa Lidet. Det Spørgsmaal, om du skal blive hos din Fader eller søge dig en anden Virkefreds, er, tænker jeg, allerede af det Foregaaende blevet besvaret. Du bliver, hvor du er, der er for Nærværende din rette Mads. Aldrig kunde du forsvare for din Samvittighed, om du opgav din gamle Fader; skulde du end blive hos ham i 10 Aar uden at se et Tegns til, at det var ham kjær, uden at saa høre et eneste Kjærlighedens Ord—han er dog din Fader, du hans Børn, og at være hos ham, omgive ham, elske ham og vise ham Respekt, dette er din nærmeste, din helligste Pligt.

Men skal jeg vel give dig endnu et Raad? Du maa arbejde, mit Børn! Arbejde holder Sjælen sund, Hjertet friskt, Diet klart og fordriver mørke Tænker. "Vedig gaa, og Satan passer paa". Vanskeligt er det, uden ydre Tvang og indre Drift, at arbejde stiltigt, men tro en gammel Kone, som har haft mange Erfaringer i Verden, og følg en gammel Venindes Raad, som elsker dig. Bestem en vis Orden i Anvendelsen af din Dag, saaledes som du vil og kan inddele Tiden. Skriv dette paa et Stykke Papir og sæt det paa Væggen, saa at du bestandigt har det for Øinene, og gjør dig til Regel, saavidt muligt, at rette dig derefter. Du behøver derfor ikke at være pedantisk; i Tilfælde af en eller anden Forhindring, eller om du kunde bevise Nogen en Kjærlighedstjeneste, saa bryd uden Betænkning Regelen; men om din egen Træghed, Ulyst eller Tungstindighed vil afholde dig fra at følge den, vær da streng mod dig selv! Vær

nu af Fru Kenger at bestyre en Husholdning. Endnu forstaar du Intet af Kogekunsten, og det er Skam for en Pige saavel som for en Kone, om hun ei kan stjæle Kalvekød fra Dgekød, plukker Haren som en Gaas, mener at Sommersmør skal være grønt eller andet Lignende. Hvordan skal en Madmoder, som Jugenting forstaar, med Orden og Sparfommelighed kunne styre sin Husholdning? Derfor lær dette, mit Barn, med eller mod din Tilboielighed, og gaa i Kjøkkenet, ikke blot af og til eller paa bestemte Tider, naar din Ankomst kan beregnes, men vær hjemme der til alle Tider. Lær Alt, det Mindste med det Største, sjen dig op fra simpel Soldat, ellers bliver du aldrig en god General, som man siger.

En Ting maa du sige mig, min Frida: findes der i Seevald aldeles ingen Fattige? Ingen Syge, til hvem du kunde bære et Fad Suppe, som du selv havde lavet; ingen Sengeliggende, hvis haarde ujævne Seng du med kjærlige Hænder kunde rette paa? Ingen elendig, nordentlig Stue, som du kunde rydde op? Findes der ingen fattige Børn, som behøve Strømper, der selv ikke kunne strikke sig nogen, og hvis Mødre ligge i Graven? Findes der ingen gammel, fattig Kvinde, som gjerne vilde læse sin Bibel, hvis Dine ere blevne svage, og som heller ikke kan hjælpe sig med Brillen? Se der, min Frida, idel Glædeskluder midt i Ørkenen! Se ned, ikke op, naar det gjælder Næsten, se under dig og søg op dem, som har en værre Lod end du; Saadant formaar at drive Kjedsomheden paa

Døren. Forsøg dette mit Barn, og du skal finde, at det lønner sig.

Saa er der vel ogsaa en Kirke i Seevald og en brav Præst, som prædiker der, og maasse har denne en Kone, en Datter eller to; gaa da did og gjør Bekjendtskab med dem, og indgyde de dig Tillid, sig da ganske ligefrem og oprigtigt: Jeg er alene og ofte nedstemt, optag mig i Eders Kreds og lad mig ikke være en Fremmed iblandt Eder!" Vi saa se, Barn, maasse faar du i Præstegaarden en saa hyggelig Omgang, at du snart ikke mere savner Aftenerne i Mamma Theas lille Stue!

Dg nu, for at komme tilbage til din Fader, lad Tanken paa ham være baade Begyndelsen og Enden paa al din Gjøren og Læden. Her sammenfolder jeg mine Hænder og beder til Herren, at Han vil give dig megen Visdom og megen Naade. Dette være ogsaa din egen daglige Bøn!

Gos mig er Alt som før, men jeg haaber dog, at "Alt skal blive nyt". Min Wilhelm er endnu hjemme. Er det vel Moderkjærligheden, som alene taler, naar jeg paastaar, at han er bedre end sit Rygte og hans Død antyde: Se, ogsaa jeg maa vente, og hvordan skulde jeg vel ogsaa kunne tvivle, da mig er Barmhjertighed vederfaret, mig, den største blandt Syndere? Blot stille, stille, Gud ved Alt, og Hans Haand er ikke forkortet, Han baade kan og vil hjælpe.

Er det ikke saa, min Frida, du har jo forstaaet mig? Har jeg talt haardt til dig, saa ved du dog, at alene oprigtig Kjærlighed har styret min Pen. Jeg havde ikke tænkt, at jeg paa mine gamle, Dage skulde

nødes til at skrive saa Meget. Og saa min Kathrine vil have Brev, men hende gaar det godt, og da længes man mindre. Og nu, mit kjære Barn, Godnat! Se i Troen

opad, i Kjærligheden nedad, ned til din Næste, og vær glad.

Din trofaste Moder,
Dorothea Mandel".
(Fortsattes.)

Bellamar-Gulen paa Cuba.

(Efter Harpers Magazine.)

Skjønt det kun er saa Nar siden, at Bellamar-Gulen blev opdaget, er den dog allerede verdensberømt. Enhver Rejsende, som kommer til Cuba, søger strax ud til dette vidunderlige underjordiske Palads, hvis storartede Drypstensformationer maasse ikke have sin Lige i hele Verden. Med Sernbanetoget kommer man noksaa nemt fra Havanna ud til Grotten, og da Nedgangen til denne tillige er bekvem og sikker, giver den mere end fuld Erstatning for en Dags Traværelse fra det bevægede Liv i Hovedstaden.

Omtrent en Mil fra Bailen, paa den sydlige Side af Byen Matanza, ligger en Gruppe smukke Landsteder, som have faaet Navnet Bellamar. Fra denne yndige Plet har den berømte Grotte hentet sit Navn.

Den 17de April 1861 vare nogle Arbeidere travlt bestjæftigede paa en Klippe i Nærheden med at bryde Kalk, da pludselig en Spade, som en af Arbejderne havde tvunget ind i en Revne i Klippen, gled ud af hans Hænder og forsvandt i Jorden. Ved nærmere Undersøgelse opdagede man, at den var falden ned igjennem Abningen til en meget dyb

og mørk Klost. I Løbet af et Par Dage blev Revnen saa meget udvidet, at et Menneske kunde slippe derigjennem, og Cieren besluttede da selv at udgranske Afgrundens skjulte Gemmeligheder.

Med en Fakkell i Haanden lod han sig heise ned gjennem Abningen og befandt sig pludselig midt i et glimrende Tempel, hvis Soiser vare af sunklende Krystal, og hvis Svælving dannedes af fantastiske Buer, der glimrede som i Søl. Han var dog ikke istand til at trænge langt ind i dette vidunderlige Palads; thi hvert Skridt var farefuldt og viste ham dybe Afgrunde, som han ikke kunde springe over, og steile Bægge, som det vilde været Vanvid at forsøge paa at bestige. Det var først efter megen Møje, at det langt om længe lykkedes ham og hans Følgevende at trænge ind i en af Hovedgangene.

Nu for Tiden er Nedstigningen saa bekvemt indrettet som vel muligt, og en elegant udstyret Pavillon (et Lykshus) er bleven opført ved Indgangen, hvortil der er anlagt en banet Kjørevei.

Ledsagede af en Fører, som først forsyner os med Fakker, der bestaa

af lange, sammenknyttede Boglys, stige vi ned i Gruben ad en Trappe, forsynet med Ræstverk og hvilende paa en kunstig Mur, og befinde os saa paa en steil Skraaning, rundt om hvilken man ogsaa har sat et Ræstverk, for at man uden Fare kan nærme sig til Nanden og skue ned i Afgrunden. Her maa vi stille os af med alle overflødige Klædningsstykker, som vilde vanskeliggjøre vor Gjennemgang paa Gallerierne og falde os til Besvær paa Grund af den sterke Hede, som paa nogle Steder i Grotten næsten er uundholdelig.

Fra vort Standpunkt heroppe overse vi en Hal, der omtrent er 500 Fod lang og i Gjennemsnit 200 Fod bred, og hvis Loft hvelver sig en 100 Fod over Afgrunden. En hel Del store Lamper ere bleve anbragte saaledes, at vi kunne overskue hele Rummet. Ved Grottens yderste Ende bemærke vi to mørke Pletter. Det er Aabningen til to særskilte Govedgange, som dog tilsidst løbe sammen, saaledes at man kan forlade Hallen gennem den ene og vende tilbage gennem den anden. Der, hvor de to Gange mødes, ved Spidsen af det uregelmæssige V, som de danne, tager en anden Gang sin Begyndelse (saaat V et bliver til et Y) og fører endnu dybere ind og ned i Jorden; thi den ligger omtrent en Mil dybere end Nedgangen til Grotten. Endnu to andre Gange udgaa fra den forreste Hal, kaldet "det gothiske Tempel", og disse fortsættes, den ene en, den anden tre Mile i sydlig Retning.

Den første Gjenstand, som Diet falder paa, naar man træder ud paa Terrassen, hvor vi staa, gjør et overraskende, uforglemmeligt Indtryk. Det er en Drypstens-Figur, som

staar lige i Salens Midte. Jørens Bemærkning om, at dette kaldes "Templets Bevogter", er aldeles overflødig, thi det er ikke Andet, end hvad Enhver vil sige sig selv. Drypstensmassen tager sig nemlig ud som en kolossal (Hjempestor) Krigerstatue, der sidder paa en Slags gothisk Throne; i sin høire Haaud holder han en Landse; den venstre Arm er bøiet med Haauden støttet paa Hoften; han ligesom dreier Hovedet hen imod os og stirrer os ind i Ansigtet, og alt som Lampernes gule og unaturlige Lys spiller paa de uhydelige Trek, synes vi at føle det faste og iskolde Blik fra hans forstenede Dine. Det minder os om Eventyrene fra vor Barndom, og med en ganske eiendommelig Følelse betragte vi den trolldomsagtige og ligesom overnaturlige Skikkelse. For nærmere at tage denne Kjempe i Diehsyn, der sidder, som om Naturen havde sat ham til at vaage over dens skjulte Skatte, stige vi ned i det mørke Gab, følgende en banet Sti, der i Sikzak slynger sig ned ad Terrassen, men idet vi nærme os Stedet, hvor vi for et Dieblik siden saa den fortryllede Vogter, er Figuren med Et forsvunden som ved et nyt Blendverk, og i dens Sted se vi kun en forvirret Hob af Drypstene uden nogenformelst bestemt Form. Fra den lille Bro, hvorpaa vi staa ved Foden af Terrassen, søger vort Blik opad mod den høie Hvelving, hvis glimrende Kryskaller blænde Diet, og glider derfra ned i Mørket under vore Fødder, medens en let Øsken farer igennem os og griber os med en Følelse, som om vi vare trængte ind paa forbuden Grund, og som om der var et femte

Element, Mørket, med hvilket vi her
letfindigen havde givet os i Kast.

Blandt de Piller (Soiler) i Tem-
plet, som tilshyneladende støtte de hvæl-
vede Buer, er en i særdeleshed paa-
faldende ved sine uhyre Dimensioner;
den kaldes "Kolumbus's Kappe", fordi
dens ujævne Overflade har en slaaende
Lighed med Folderne i en Koppe.
Denne Soile bestaar baaede af saa-
kaldte Stalaktiter og Stalagmiter,
eller Drypsten, af hvilke de første
ere vogede fra Loftet nedad og de
sidste fra Gulvet opad, indtil de til-
sidst ere mødtes for sammen at
danne en krystalliseret Masse, om-
trent 60 Fod høi og 20 Fod i Om-
fang, saa hvid som Sne og gjen-
nemsigtig som Alabast.

Idet vi stride videre fremad under
den fjæmpemæssige Domsirkes mæg-
tige Buer, funkler Alt omkring os
med saa glimrende Lynglimt, at
vort Nie blændes af det stærke Skin.

Om end andre Grotter overgaa
Bellamar-Gulen i Størrelse, saa er
der dog visse ingen i Verden, der
besidder en vidunderligere Rigdom
paa sjeldne og overordentlig skønne
Krystallisationer. Naturen synes lige-
som at have anvendt al sin Ind-
bildningskraft paa at frembringe disse
Myriader af kunstige Former og sæl-
somme Kombinationer. De findes i
alle mulige Størrelser ligesaa fra den
fjæmpemæssige "Kolumbus-Kappe"
indtil de fineste Formationer af knapt
en Tommes Længde. Nogle ere flade
og gjennemsigtige og have en solv-
klar Kloffeklang, naar man slaar
paa dem; andre ere rørdannede og
sammenhængede; hist og her forgrene
de sig som Koraller, paa andre Ste-
der hænge de enten ned som lange
Kroge eller rage lige i Veiret. Ifølge

sin forskjellige Stilling antage de
ogsaa vidt forskellige Former. Hist
sidde de som frokne Draaber paa
den gule Klippevæg, og her have de
enten dannet sælsomme Fryndser eller
ere udskarne i fine Linier; her glimre
de ved Fallerens Skin som Slanger,
hist synes Klippen bedækket med et
tjunt Islag, og atter hist synes de
at antage Skikkelse af en Smelte-
digel eller et Overflødighedshorn eller
af fine Blomster, som i Form og
Farve ligne Roser.

I det sammensatte Væv, som Sta-
laktiterne og Stalagmiterne tilsam-
men danne, kan det undertiden være
vanskeligt nok at skjæle imellem dem.
Paa sine Steder danne de snehvide
Kniplingsgardiner med de fineste
Mønstre, eller hænge ned ligesom
foldelige Silkedraperier, eller danne
ubevægelige Kaskader (Vandsfald) af
glimrende Diamanter, som naa fra
Hvælvingen ned til Jorden. I den
usikre Belysning vise de sig under
de mest stoffende Skikkelser; hist er
det Andegtigt, der knæle paa Jorden
foran fantastiske Helgenbilleder; her
er det besjættede og nøgne Bilde,
der sidde i Kredse, som om de holdt
Raad.

Og alt dette hidrører kun fra
Vandets Forening med Kalken. En
liden Vandstrøm gjennemtrænger
Kalkstenen oventil, siver ud af denne
og fører nogle uendelig smaa opløste
Kalkdele med sig, og idet Vandet nu
enten falder draabevis ned fra Hvæl-
vingen eller triller ned ad Klippe-
væggen, efterlader det disse kalkagtige
Bestanddele, som stivne og krystalli-
seres i de sælsomste Former. De
Draaber, der falde lige ned fra
Hvælvingen, antage sædvanligvis For-
mer af nedhængende Kør eller af en

Regle, som ender i en skarp Spids, hvortil da naturligvis enhver ny Draabe løber, og idet denne et Dieblis bliver hængende her, affætter den sin lille Brokdel af opløst Kalkmasse til Stalaktitens Forkængelse nedad; derefter falder den til Jorden, og de kalkagtige Dele, som den endnu har beholdt tilbage, affættes paa Jordbunden, krystalliseres og bidrage saaledes til Stalagmitens Vægt opad mod Høvelvingen. Saaledes forstører hver enkelt Draabe begge de to Formationer. Naar Vanddraaberne derimod trille ned langs med Klippevæggen, bliver deres Spor betegnet ved den affatte Kalk, som danner de fineste Fryndser og Slyngninger. Naar Vandmassen er stor, dannes Kaskaderne og Gardinerne.

Sulens Høvelving, Vægge og Gulv have altsaa denne Vandets Virksomhed at takke for sin pragtfulde Udsmykning; men naar man betænker, hvor langsomt denne Proces gaar for sig, svimler man næsten ved Tanken om den Tid, der maa være medgaaet, for at en saa kjæmpemæssig krystalliseret Masse har kunnet danne sig som den, der kaldes "Kolumbus's Kappe." Og dog er denne naturligvis langt yngre end selve Grotten.

Suler af samme Art som den ved Bellamar findes efter en mindre Maalestof i alle kalkagtige Formationer paa Cuba, ligesom ogsaa naturlige Broer, Tunneler og underjordiske Strømninger. Den storartede Tunnel, som Luycofloden har dannet, kan give en Forestilling om, hvorledes en Grotte som den ved Bellamar oprindelig kan være bleven til. Floden Luyco er et ubetydeligt Vasdrag, som dog i Regntiden kan svulme op til en mægtig Strøm.

En steil Klippevæg standsede oprindelig dens Løb, men lidt efter lidt har den boret en Tunnel igjennem Klippen, stor nok til, at uhyre Træstammer kunne passere derigjennem. Efter at Floden er forfunden ved Klippens Fod, omtrent 100 Fod nedenfor den øverste Klipperand, kommer den først tilshue igjen efter at have tilbagelagt en Strækning af omtrent 3 Mile under Jorden. En Jordrytelse kan imidlertid let forandre dens Løb og føre den i en anden Retning, og en frodig Vegetation vil da snart fuldstændig have udsløttet dens tidligere Spor, medens Tunnelen, som da sandsynligvis ikke længere har sin oprindelige horizontale Retning, vil sætte Naturforskerne i Forlegenhed, indtil de udfinde dens Oprindelse.

Saavidt man ved, staar imidlertid Sulen ved Bellamar kun i Forbindelse med den ydre Luft ved den kunstige Nedgang, og alle dens Gange føre nedad, idet de sente sig en 400 Fod ned under Klippens Overflade.

Efter at have passeret "Templets Bevogter" kommer man til det saakaldte Alter. Det staar i en rummelig Niche (Fordybning i Væggen) paa den anden Side af Hallen lige overfor "Kolumbus's Kappe"; det er en grov Efterligning af et Alter, omkring hvilket man synes at se udhugne Dyrestykker og Blomster.

Vor Fører bringer os derefter igjennem den venstre Udgang ind i en af de underjordiske Gange, som kaldes "Springvands-Alleen." Denne Gang er omtrent en halv Mil lang, og næsten ved hvert Skridt findes en smuk og sjelden Søverdighed. Her have vi paa den ene Side fantastiske Arabesker (Snirkler), model-

lerede i ophøiet Arbeide paa de mørke Vægge, felfomme gothiske Gesims'er og Karniser og normanniske Piller, og paa den anden Side et Landskab i det Smaa fra Polar-eguenene med fine Isbjerge og sammenhobede Snemasser og Istapper; her komme vi til en Gjennemgang, som er saa lav, at vi maa bukke os for ikke at støde imod de lange Stalaktiter, der hænge ned fra Loftet, eller ogsaa maa vi krybe forsigtigt langs med Vanden af dybe og uhyggeligt mørke Afgrunde. Pludselig udbider den snævre Gang sig til et deiligt Værelse, der straal'er saaledes af Krystaller, at det er som om Dagen kom over os midt paa Natten.

Her findes de Vandfald, hvoraf Gangen har faaet sit Navn; det er tilsyneladende en klar og sunklende Vandstrom, som risler ned i en poleret Bæse af Alabast. Vi have nu naaet den spidse Ende af Bogstavet V og se til Venstre en mørk og uregelmæssig Abning; det er Indgangen til den Gang, ad hvilken vi senere skulle vende tilbage til "det gothiske Tempel". Idet vi forsigtigt fortsætte vor Vej imellem de mange sønderbrudte Stalagmiter, naa vi snart en mørk Buegang, som fører det truende Navn "Dævelens Strube". Enhver uhyggelig Følelse, som kunde opstaa ved dette Navn, maa imidlertid hurtigt forsvinde ved Synet af et uhyre stort Kirkeorgel, hvis forskellige Fiber ere symmetrisk ordnede, og hvis Tangenter kun synes at vente paa at blive anslaaede af en eller anden fortryllet Haand for at fylde disse mørke Gange, dunkle Dybder og høie Høvelinger med Toner, som aldrig før have lydt for noget dødeligt Øre. Ikke langt fra

Ørgelet er der en anden Gjenstand, som saa at sige fører os tilbage til Virkeligheden; det er en sjelden smuk Stalagmit, bred, glat, tynd, meget gjennemsigtig, med lodrette Følde, der, som det synes, ere smagfuldt broderede nedentil; den kaldes "det broderede Understjort". For at Broderiet ret skal tage sig ud til sin Fordel, stiller man et Lys bag den gjennemsigtige Mæsse, thi jo klarere Stalagmiten bliver, desto mere fremhæves Mønsteret. Endvidere forefinder man her en elegant Sofa af Solv og Ibenholdt, overtrukket med hvidt Silkedamast, hvis rige Gynder indbyder Beskueren til at nyde en orientalsk Hvilestunds drømmende Lyst. Dog, denne Fristelse maa vi bekæmpe, thi der er endnu Meget tilbage at se, og Førerene ville ikke glemme at minde os om, at Tiden for dem er Penge. Derfor videre, endnu dybere ind i Gulen for at opsoge andre Sjeldenheder.

Pludselig befinde vi os i det skønneste Rum i Gulen. Det kaldes "det velsignede Kammer", efter hvad der berettes, fordi en katholsk Biskop, som var kommen for at bese Grotten, paa dette Sted blev saa fortryllet af dens Skønhed, at han i sin overstrømmende fromme Beundring af Skabningens Under velsignede og indviede Gulen ved Bellamar. Denne glimrende Sal har en Høide af omtrent 40 Fod fra Loft til Gulv, er noget over 40 Fod lang og omtrent 25 Fod bred. De snehvide og glimrende Krystallisationers overordentlige Skønhed, de slanke Spiler og det glatte, blanke Gulv—alt dette tilsammen gjør denne Sal til et Aundlingssted for alle Besøgende. Idet vi træde

ind, have vi til Hvore en virkelig sprudlende Kilde, som flyder ud i et Bassin, hvis rene Vand synes at kaste Gnister ud mellem de utallige Stalagmiter. Over Bassinet, der trækker sig ind under Klippen, sees en rigt dekoreret Gefsims, hvis Gjenfskin Vandets rolige Overflade smukt kaster tilbage.

Idet vi bukke os for at gige ind i Grotten, opdage vi, at der bag denne findes en mørk Abning, gjennem hvilken Vandet pibler ud. Det er en Gang, som omtrent i en Længde af en Mil er bleven undersøgt af Sulens Eier, Mr. Parga. Da han og de Faa, som udgjorde hans Følge, vare trængte saa langt ind, blev deres eneste Fælle udslukket af nogle Vanddraaber, der faldt ned fra Loftet. Deres Svovlstikker vare blevene fugtige og vilde ikke tænde, og det var umuligt i Mørket at finde Veie gjennem de mange bugtede Gange og over de farlige Afgrunde, som de havde passeret. Deres Stilling var saaledes meget kritisk; trætte, som de vare, da de havde tilbragt hele Dagen med at gennemstreiße Huln, gabe de sig dog til at søge efter Udveien, idet de krøb paa Hænder og Fødder. Time efter Time gik hen, idet de ravede fremad gjennem de mørke Gange, der kun bragte dem Ekkoet af deres egne Stemmer tilbage, og Rædselen tiltog, alt som Haabet frandt. Endelig, henimod Morgensunden, forekom det dem, at de hørte Ekkoet af andre Stemmer. De lyttede i aandeløs Spænding—en No og Stillehed, saa dyb som Gravens, syntes at spotte deres Haab. Pludselig hørte de den svage Gjenlyd af en Stemme langt borte. De svarede

og sit Svar tilbage. Samlende omkring i Mørket gif de efter Lyden; snart saa de i det Fjerne et svagt Lys, der kom nærmere. Det var nogle gode Benner, som Mr. Pargas Hustru, der var bleven ængstelig over hans lange Udbleven, havde overtalt til at stige ned i Huln for at søge efter ham.

Nær ved Kilden findes en smuk KrySTALLISATION, som kaldes "Somfruens Kaabe". Den er overordentlig glimrende og ligner en hvid Silkekaabe, beldret med Sølvtraad, Perler og Diamanter. Utallige Stalaktiter hænge ned fra det hvælvede Loft, og de fleste af dem ligne Lamper af Alabast. Idet Førereren svinger Fællen over sit Hoved, kaster hver enkelt Lampe tusinde glimrende, himmelblaa, gylbue og purpurrede Glimt fra sig. Det er fortryllede Lamper, som ophyses ved Stinnet af en brændende Diamant. Blandt disse Stalaktiter er der en, som fortjener særlig Opmærksomhed. Man kommer til den gjennem en snæver og bugtet Gang, "Londonner-Tunnelen", og den kaldes selv "Don Cosmes Lampe" efter en Havanaeser, som har budt 1000 Dollars for den. Den er lidt over 2 Alen lang, meget bred i Toppen, og ender indentil i en Spids; den er overstrøet med glimrende KrySTALLISATIONER, der danne det fineste Fjiligran- Arbeide, og den er farvet med en violblaa og svag Guldfarve. De utallige smaa, forgrenede Stalagmiter paa dens Overflade bugte sig ind og ud i de mest fantastiske Slyngninger. Væggene og Loftet i denne Del af Grotten ere bogstavelig indlagte med KrySTALLER. Paa den ene Væg har man en smuk Fremstilling af Regn-

buen; naar Falken bevæges frem og tilbage, er Virkningen ganske overordentlig; Krystallerne spille da i alle den virkelige Regnbues Farver. Ogsaa Løftet har her paa mange Steder en smuk og sjelden rød Farve, og slanke Søilerækker give det Hele Udseende af et fortryllet orientalsk Slot.

Nøiende forlader man "det velsignede Kammers" yndige Grotter og kælsomme Nicher for at følge Føretren ind i "Alleen ved Floden". Vi komme ganske vist her forbi mange skjønne og interessante Gjenstande, men vi have seet saa Meget, og vore Dine ere saa anstrengte, at vi kun standse et Dieblit for at betragte det prægtige Vandfald, som kaldes "Diamant-Vandfaldet", en glødende, krystalliseret Masse, der for almindelige Dine ser ud, som om den var en Strøm af funkende Diamanter.

Men Grottens største Under er dog "Georgine-Floden", som ligger ved Enden af Gangen. Vi ere her ved den yderste Spids af Yet og omtrent en engelsk Mil fra Paviljonen ved Indgangen. For at komme hen til Floden maa man klatre op til en Abning tæt oppe under Løftet, ovenover den jævne Overflade af en Klippe, hvis stejle Væg skjules af et Vandfald af Krystaller. Idet vi nærme os Enden af Galleriet, bemærke vi en paafaldende Forandring i Temperaturen; en behagelig Kjølighed vifter os imøde; det er et Windpust fra Floden, hvis smukke Vandflade har en Udstrækning af 180 Fod i Længden og 30 Fod i Bredden; Dybden er 18 Fod, Vandet speilrakt, og paa Bunden sees de skjønneste Krystallisationer, af hvilke de fleste have Form som

Georginer. Disse Blomster dannes af trekantede, konkave Krystaller, som i dobbelte Lag hæve sig op fra et fælles Midtpunkt, aldeles ligesom Georginens Kronblade; de have i Gjennemsnit en Størrelse fra 3 til 5 Tommer. Deres største Skjønhed bestaar i deres vidunderlige Farveblanding; røde, blaa, lysegule og purpurrøde Nærer afvegle med hverandre; disse Farver skyldes uden Tvivl de mineraliske Salte, som Vandet fører med sig fra de løse Klippelag. Det er uægtelig en fortryllet Flod, og den er omgivet af det mest fantastiske Landskab; paa Bunden voige de skjønneste Blomster, og en glimrende Krystalhimmel hvælver sig over den. Solen har aldrig kastet sine Straaler paa denne speilklare Vandflade, som aldrig er bleven kruset af Nattens svale Vinde eller bragt i Oprør af den vilde Storm.

Tilbageveien gaar gennem "Satuey-Alleen", saaledes kaldet til Minde om en indianer Hovding, som spiller en Rolle i Cubas ældste Historie. Denne Gang fører os hen til en storartet Hvelving, som paa Grund af sine symmetriske Forhold og sin uhyre Hvide kaldes "St Peters Kuppel". Lige under denne Kuppel staaar en enlig, hvi og spids Stalagmit, som kaldes "Satuey's Landse". Længere hen i Gangen sængsles vor Opmærksomhed af en stor Mængde sjældne Mineralier, som sidde fast i Væggene og Løftet, hvilket sidste her har en gulagtig Farve. Man ser her hele Lag af Kvarter lange med en dertil svarende Bredder; ligeledes flere Lag af Søpindsvin, som ogsaa ofte ere 6

Tommer i Gjennemsnit. De Østers, som nu findes paa Cuba, ere sjelden større end to Tommer og findes sjævanlig langs med Kysten, hængende i Bunser ved Mangrovetræets lange Rødder, aldeles paa samme Maade, som Columbus paa sin fjerde Reise saa dem langs med Sydamerikas Kyst; Søpindsvinene ere nu sjelden mere end 3—4 Tommer i Gjennemsnit. De Lag, som vi træffe inde i Grotten, maa altsaa tilhøre en fjern Fortid.

Stiendommelig for "Gatney-Alleen" er dens bugtede og ujævne Løb. Paa sine Steder danner den dybe Sulveie, hvorfra man atter stiger op ad viltsomme, bugtede Stier. Overalt er der Overflod paa skjønne Krypskallifationer; navnlig findes der

mange paaafaldende smukke, farvede Stalaktiter ved "Boudoiret", et meget smukt Bærelse med pragtfuldt dekorerede Buer og Svælvinger. Den sidste Strækning af den steile Gang, som fører os tilbage til "det gothiske Tempel", er meget trøttende paa Grund af sine mange Ujævnheder; men endelig staa vi da igjen ved vort Udgangspunkt. De fleste af de øvrige Gallerier ere endnu ikke aabnede for Publikum; men vi ere imidlertid fuldkommen tilfredse med hvad vi have seet i dette hemmelighedsfulde, underjordiske Rige, som vistnok Enhver forlader med et dybt, høitideligt Indtryk af den vidunderlige Skønhed, der er nedlagt i Naturen. Ogsaa Afgrundene "fortælle Guds Ver".

Hans Egede.

Et Livsbillede fra den norske Kirke.

(Fortsættelse.)

Omfrider var Alt klart til Reisen. Det hyrede Mandskab blev sammentaldt paa Skibet "Saaab" og taget i Ed. Expeditionens Styrelse var overdraget til et Raad, bestaaende af Egede selv tilligemed Skipperen og den medfølgende Kjøbmand. Forretningen sluttedes af Egede med en liden Tale samt Lovsang og Paakaldelse af den Høieste Bistand til Verkets lykkelige Fremgang. Dagen efter, den 3die Mai 1721, lettede Skibene Anker, nemlig "Saaab", med 46 Mennesker ombord, og det nævnte Følgeskib, en Galliot. (Gval-

fangerskibet gik for sig selv; men ilde tilredt af en Styrtse under Grønland gjorde det Venderreise, og dette blev Kompaniets første Tab.)

Den 4de Juni fik de Grønland i Sigte. Landet forekom dem ret fælt, saasom det overalt syntes bedækket med Sne og Is, og langs Kysten laa Isbjerger og Drivis indtil 10—12 Mile fra Land. Efter flere forgjæves Forsøg paa at naa Land vilde Skipperen endog vende om, hvad dog Egede fik forhindret.

"Den 24de Juni", skriver Egede, "kom vi ndi stor Livsfare og bleve

indeklemte af Isen; thi som vi om Morgenen seilede langs Isen, og der syntes et Sted at være Nabning, tilspurgte Skipperen mig, om vi vel skulde hazardere (vove) at holde til. Jeg gav mit Samtykke dertil, forhaabende, Gud skulde lykkelig føre os igjennem, saasom Veiret var godt og Vinden soielig. Men da vi seilede et Stykke imellem Isen, fik vi mod Forhaabning at se, at Isen laa sammen igjen og kunde ikke overseses øverst fra Skibsmasten, men strakte sig lige op til Landet, hvorfra vi vare 8 Mile omtrent. Vi gjorde vel vores Bedste at lavere igjen ud af Isen, hvor vi kom ind, men det var umuligt; thi Vinden sprang sydligere og det med en Storm, saa vi i grueligste Maader bleve omringede af Isen og havde ifkun en Distance af et Bøssesfund eller to, som var fri for Is, for idelig at vende fra en Side til den anden. Her var Banghed og Bedrøvelse paafærde, saasom der for menneffelige Dine var intet Haab at komme beholden af den Farlighed. Det forøgede og vores Forfærdelse, at den med os følgende Galliot stødte paa en Iskotse og fik et Hul fremmerst i Bogen, hvilket de i en Hast indentil fik tilstoppet med Klæder, og hvad de havde for Haanden. Saadant gave de os tilkjende ved Signal. Skipperen, der det blev vaer, sprang i Forfærdelse i Kabhytten og sagde til min stakkels Hustru og smaa Børn, de maatte befale sig Gud i Bold og berede sig til Døden; her var intet Haab til Livet, thi Gallioten havde alt faaet Skade og vilde sjunke. Hvor forfærdede de Stakler herover bleve, er let at tænke,

og hvad der i saadan Tilstand foregik udi mit Hjerte, kan jeg ikke forestille. Her saa jeg for Dine vilde opfyldes, hvad Følk tilforne havde spaaet mig, nemlig min og Mines elendige Undergang. Al! tænkte jeg, hvi har dog Gud bevaret min Ungdoms Synder at straffes paa denne Maade? Og hvorledes kan det være hans guddommelige Barmhertighed gemes*) at lade de uskyldige Mine undgælde for mine Synder? Jeg gif da tilbage og eftertænkte mine Veie, og hvorledes Gud hidindtil havde ført mig. At mit Niemærke med dette Foretagende var rent og oprigtigt for Gud, gav min Samvittighed mig Vidnesbyrd, og at Gud paa befnynderlig Maade til dets havde hjulpet mig frem derudi, havde jeg og øiensynlig befundet; hvorledes kunde det da ske, at han nu i denne Nød skulde forlade mig? Jeg formanede Herren, at han vilde redde sin Ære og styrke min Tro, og ved det, at han frelste mig af Fare, maatte ikke alene jeg, men endogsaa Andre faa Anledning til at prise og berømme hans forunderlige Forsyn, Godhed og Almagt. Her faldt mig ind blandt Andet til min Trøst og Oprettelse, hvad der passerede med St. Pauli Seilads til Italien, Ap. G. 27. Jeg gjorde deraf en Application (Anvendelse) paa mig selv og haabede, at den almægtige gode Gud skulde bevise mig og Mine den Hjælp og Redning, som han beviste Paulo og hans Medfarende. Og der jeg nu ved de trøsteligste Guds Ord og Forjættelser havde stillet

*) Det er: overensstemmende med hans Barmhertighed.

min egen Uro og Frygtagtighed, og mit Hjerte blev ret opfyldt med stor Frimodighed og Trost, søgte jeg og ved samme Guds Naade at oprette og jette Mod i de Andre, særdeles min kjære Hustru og Børn, hvilke og Gud i denne Bedrøvelse krafteligen opholdt og styrkede. Det continuerede (vedblev) med Stormen og tht Laage den hele Dag og indtil Midnat, saa vi lidet eller intet kunde se, hvad os beeguede, men lode det blot og bart ankomme paa Guds naadige Forsyn og Beskyttelse. Vi fornåm med Forundring paa Sidstningen, at vi fik jo mere og mere Num og kunde en god Stund holde det paa den ene Side, førend vi havde Behov at vende om paa den anden. Efter Midnat stillede Stormen af, og det klarede op, hvor vi da imod al Tanke og Formodning saa os ganske entledigede fra Isen, og at her og der var itkun nogle faa Isflokker at se. Over denne forunderlige og usforhaabentlige Nedning bleve vi alle saa glade, saa vi neppe troede, at vi havde været i saadan Fare. Enhver lovede og takkede Gud for sig og priste hannem for hans Misfandhed og for hans underlige Ting imod Menneskens Børn; thi her vederfores aldeles, hvad som staar i den 107de Psalm: "De, som fare paa Havet i Skib, som bruge deres Handel i store Bunde, de saa Herrens Gjerninger og Hans underlige Ting i det Dybe.... De raabte til Herren i deres Nød, og Han udsørte dem af deres Angester. Han stillede Stormen, og Bølgerne lagde sig. Da bleve de glade, at de vare blevne stille, og Han førde dem i Havn efter deres Begjering. Lad dem

takke Herren for Hans Misfandhed og for Hans underlige Ting mod Menneskens Børn".

Den 3die Juli naaede de omfjeder Land og kom i Havn mellem nogle Der udenfor Baals Revier, en dyb Fjord paa den vestre Side af Grønland under 64 Grader nordlig Bredde.

"Førend vi kom til Landet, omtrent 2 Mile derfra, kom en Del Grønlændere ud til os udi deres smaa Naade. Her saa jeg de Folk, for hvis Skyld jeg havde paataget mig saa megen Møie. Deres første Anblik kom mig saa miserabel fore som de i Sandhed i sig selv og vare miserable og ynkværdige Mennesker; thi hvad er elendigere end ikke at have Guds Kundskab og at være langt fra Livet, som er af Gud? Den Btragtning, at se dem i sliq Tilstand, gjorde mig bedrøvet, end mere, at jeg ikke var istand endda at kunne hjælpe dem i deres Elendighed" (nemlig for Spogets Skyld). "Jeg kunde da Intet gjøre uden sukke for baade dem og mig selv tillige, for dem, at Gud af sin store Naade og Barmhertighed vilde i sin Tid udfri dem af det store Bannkundigheds Mørke, og for mig selv, at han vilde gjøre mig Uværdige til et bekendt Nedskab, sin Cre iblandt disse arme Mennesker at udbrede".

Og denne Bøn blev den danske og norske Kirkes. Thi da Gallioten, som fulgte med, var kommen tilbage og havde bragt Efterretning om Alt, saa udgik et Kongebud (14de November 1721) om, at i den sædvanlige Bøn fra Prædikestolen for Finlapperne, (hvor Thomas von Westen just i denne Tid virkede) og

for Hedningerne i Ostindien skulde der fra nu af ogsaa bedes for "de vilde Folk paa Grønland, deres Omvendelse."

Om dette første Møde med Grønlænderne siger Hans Egedes Søn Paul i sin Dagbog ("Efterretninger om Grønland", udgiven 1788): "Omtrent 2 Mile fra Landet mødte os 3 Kajacker (Baade). Det første vi fik dem at se, troede vi det var Sælhundede. For min Fader var det et hjerterørende Syn; her var det Folk, han havde vovet og udstaaet saa Meget for. Og for os Andre var det særdeles forunderligt. Nu syntes de ligesom at gaa oven i Bølgerne, nu igjen bleve de borte imellem dem. — Det varede længe, inden vi (efter at være kommen i Havn) fik deres Fruentimmer at se; endelig kom to Konebaade; i den første sad for ved Roersterne en gammel Mand og mumlede Noget for sig selv; denne fik vi siden at høre var en Høgemester ("Angekof"); som troede med sin Besværgelse eller Hexen at formilde os, isald vi havde i Sinde at gjøre dem noget Ondt. Efter at have roet et Par Gange om Skibet og betragtet os, især vore Fruentimmer, som vare i en Dragt, de forhen ikke havde seet, dristede de sig omstider at komme ombord; dog stode de længe ved Faldrebet og betænkte sig."

Egede havde sikkerlig ikke længe betragtet disse Folk eller prøvet paa at samtale med dem, før han maatte tilstaa for sig selv, at her var ikke mindste Spor af den norske Art at opdage. Det var "Skraelinger" eller Estimoer, han her havde for sig. Skuffelsen maatte være stor; men han ytrer ikke en Stavelse af Bitter-

hed eller Utilfredshed derover. Dermed stod hans Fædrelands-Kjærlighed sin Prøve; den sees nu at hvile paa den rette Grund: Tanken om Landsmænds Forvildelse, som fra først af havde vaakt hans Deltagelse for Grønland, gaar nu op i Smerten over Medmenneskers Syndenød, og usfortrøden giver han sig ifærd med sit Raads Arbejde.

Det Sted, hvor de saa med Skibet "Gaabet", kaldte de "Gaabets Havn." Her bestemte de sig til at tage Vinterleie for den første Vinter og begyndte at "oprette sig en Bolig af Løv og Sten og Klæde" den indentil med Bredder."

Det undrede Grønlænderne at se Fruentimmer og Børn ombord, som de ikke havde seet paa Hvalfanger- og Handelskibene. Næsten hver Dag kom der Grønlændere til dem, hjalp iblandt med at bære Materialier til Bygningen og viste sig meget venlige. Den 5te August fik de Besøg af over 100 Grønlændere med Kvinder og Børn; de besaa Bygningen og gjorde sig en synderlig Betænkning derover. Det lod til, at de ikke vare vel tilfredse med, at de Fremmede, som de nu skjønnede, vilde blive der Vinteren over.

Den 31te August var Huset færdigt. Samme Dag blev den første Prædiken holdt paa Land over den 117de Psalm: "Lover Herren, alle Hedninger, priser ham, alle Folk! Thi Hans Miskundhed er megtig over os, og Herrens Sandhed er evindelig. Halleluja!" Derefter oplæstes de medgibne Artikler, og Enhver blev erindret om sin Pligt og Skyldighed.

Fra Kolonien foretoges nu idelig Vaadture, dels omkring mellem Derne

paa Fiskeri, dels ind i Fjordene for at undersøge Landets Bessaffenhed. Paa en saadan Tur den 4de September kom Egede ind i en dyb Fjord, som de gavede Navnet Præstefjorden. De fandt der adskilligt grønt Land med Græs og smaat Krat af Or og Vidie. Der var ogsaa en stor Løgeelv, hvor de saa mange Lax og vare saa heldige at stikke nogle. De kunde skjønne, at Grønlønderne havde sit Sommerophold her; thi friske Ben af Sælhundene og Mensdyr laa omkring paa Marken, og der var Tegne til, at der var fisset i Elven. Egede gif med sine Folk en Mils Wei langs Elven op igjennem Dalen og kom til et stort Fiskevand. Her saa de ogsaa Mensdyr i Mængde, men kunde ikke komme dem paa Skud; de fik dog en Hare. Lønger op til Fjelds saa de Is og Sne. Strax efter Hjemkomsten sendte Egede atter Folk, derind med Fiskegarn og Gevær; men efter flere Dages Træder bragte de ikke hjem Mere end 4 Tønde Lax, et Mensdyr, tre Hare og nogle Myper. Skjønt de ude paa Havsiden fandt mange saadanne Grunde og Elver, som de i Norge vare vant til at faa allehaande Fisk paa, fornam de kun lidet til Fisk her.

Hjemme havde de tænkt sig, at der i Grønland skulde være saa let for Bildt og Fisk, og altsaa indrettet sin Forskning derefter. Skuffelsen blev derfor stor, og det varede ikke længe, før Mandskabet beghudte at knurre og klage over den ensformige Kost af Grød og Allebrød. Dette var saa meget tungere for Egede at høre paa, som han fik Skylden for Alt, saasom han havde ragt dem der til Landet.

Paa en Tur den 14de Oktober traf Egede hændelsesvis paa 5 Grønlandsfamilier, som netop holdt paa at reparere et Hus, hvor de skulde bo til Vinteren istedetfor som hidtil i Telte. I Begyndelsen vilde de hindre Egede i at komme paa Land, men tillode det omfider, saa de Fremmede fik se deres Hus og Bohave, der ikkun var ringe. Dagen efter vilde Egede besøge dem igjen og havde med sig smaa Forrøinger; men nu vare de flyttede derfra, uvist hvorhen. Det var tydeligt, at de vare bange for de Fremmede. Og paa lang Tid fik man ingen Grønløndere at se; ja Frygten gjorde, at flere Vinterhuse ganste nær Kolonien stode tomme denne Vinter.

Genimod Sul sendte Egede for at faa lidt ferst Mad til Høsttiden nogle Mand paa Skytteri efter Hare og Myper inde paa Fastlandet. Da de lagde i Land, fandt de en stor Hob Grønløndere bosatte der. De havde gjerne reist tilbage strax, men vare nødt til at blive, da det allerede var blevet Vsten. Grønlønderne paa sin Side vilde ogsaa nødig have dem; men da de saa, at de Fremmede ikke vel kunde reise nu mod Natten, og at de desuden vare forfrosne, toge de omfider imod dem og indlogerede dem i et lidet Hus for sig selv. Om Natten holdt Grønlønderne Vagt, og strax det blev Dag, vilde de have sine Gæster af Landet igjen; men det blef stærkt med skarp Kulde, saa Folkene maatte give dem Et og Andet, som de havde ved Haanden, for at faa Lov til at blive, til Vinden lagde sig. De kom da til at være her i 3 Dage, og der skede nogen Tilnærmelse, saa Grønlønderne efter Lei-

lighed vare gjæstfrie og venlige mod dem. Der var over 150 Mennesker sammen, 30—40 i hvert Hus. Disse Huse ere byggede af Løv og Sten, og de have ingen anden Ild end af Tranlamper, som de bruge baade til Belysning og til at koge med. Alligevel var der saa varmt inde hos dem, at de brugte at sidde mest nøgne. Da Folkene kom hjem til Kolonien og fortalte dette, vakte det stor Forundring; thi hidtil havde de Nor ske forestillet sig, at Grønlanderne lede stor Nød af Kulde i dette skovløse, barste Land, og nu maatte de høre, at der var langt varmere i Grønlandernes Huse end hos dem selv. Fruentimmerne, fortalte de videre, havde jævnlig Arbejde med at gjøre Klæder og deslige, og Mændene vare beskæftigede med Jagt og Fiskeri. En af disse ved Navn Arof fattede Gudhed for en af de Norske, som hed Aron — for det felles Navns Skyld; han lagde sig hos ham om Natten, holdt sig altid til ham og talte godt for ham og de Dørlige hos Sine.

Nogle Dage senere kom et Par Grønlandere fra samme Sted til Kolonien og bleve der Natten over. De fik en liden Foræring med sig, da de reiste. Fra den Dag kom der jævnlig Grønlandere, og for at vinde deres Yndest passede Egede altid paa at forære dem nogle Smaasager, Smaale, Fiskefroge og deslige.

Disse Besøg gave Egede forønstet Leilighed til at lære Noget af Grønlandernes bildfremmede og vanskelige Sprog. Især efter at han var kommen til at forstaa det Ord kina (hvad heder det?), spurgte han dem om Navnene paa alle de Ting, som der kunde peges paa. Ordene bleve

da strax opskrevne. Men de Indfødtes Udtale var gjerne skjodesløs og uforstaaelig, og siden maatte han ofte befinde, at han havde hørt og skrevet urigtigt.

I dette første Aar kunde der da ikke tænkes paa gudelige Øvelser med Grønlanderne, og Egedes præstelige Virksomhed indskrænkede sig saaledes til Koloniens egne Folk. Aften og Morgen blev læst et Kapitel af Bibelen, repeteret nogle Spørgsmaal af Luthers Katekismus, samt holdt Bøn, hvorunder erindredes Kongehusets timelige og evige Velgaaende, det oprettede grønlandiske Kompanies Velstand samt det hele Foretagendes lykkelige Fremgang. Efter Maaltid blev og altid læst et Kapitel af Bibelen og sunget en Psalm. Paa Søn- og Helligdage prædikede Egede om Formiddagen over de sædvanlige Evangelier; efter Middagen, til Aftenang, repeterede han Formiddagsprædikens spørgsmaalsvis samt læste et Par Kapitler i Bibelen og et Stykke af Johan Arndts sande Kristendom.

Hvad der ved Aarets Udgang tegnede mindre godt, var Udsigten til Handel med Landets Indbyggere. Og det var dog denne Handel, som skulde give Kompaniet Lyst og Evne til at underholde Missionen.

"Men", siger Egede, "mine Dine saa alene til Herren, paa hvem Alles Dine vogte."

Aar 1722, den 21de Januar, reiste Egede ind til de Grønlandere, som nogle af Folkene havde logeret hos. Ogsaa denne Gang vilde de, at de Fremmede skulde være i et Hus for sig selv; men tilsidst fik dog Egede Lov til at være inde hos dem selv i et Hus, hvor vel 50 Mennesker

holdt til. Lamperne brændte uaf- ladelig, saa der var dygtig varmt og derhos en ulidelig Stank. Ved Afreisen næste Morgen efterlod Egede en af sine Folk hos dem for at forsøge, om han ved den daglige Om- gang kunde komme i nærmere For- staaelse med dem. Det var den før omtalte Aron, en rask Fyr, som havde ladet sig overtale dertil. Grøn- lænderne kom vel springende ned til Stranden og vinkede til Egede, at han skulde komme tilbage og tage Manden med sig; men han lod, som om han ikke saa det.

Nogle Dage efter kom tre af de samme Grønlændere og berettede, at Aron levede vel. De vilde dog gjerne have ham fra sig og idet- mindste have en Forøring for, at de havde haft ham saa længe. Denne sidste Bøn fik de opfyldt, og des- uden gav Egede dem et Brev med til Aron, hvilket de dog i Begyn- delsen betænkte sig paa at røre ved.

Den 13de Februar reiste Kolo- niens Kjøbmand ind for at se til Aron. Grønlænderne holdt sig i Afstand, da de saa Baaden komme; thi de frygtede Hævn for nogle Dril- lerier mod deres Gjest. Denne havde ogsaa sommetider maattet slaa fra sig og true med Hævn; ellers havde de i det Hele taget været ganske snilde mod ham. Da de syntes at betragte ham som en farlig Speider, havde han, saa godt han kunde, be- tydet dem, at Skipperen var vred paa ham, saa han ikke turde være ved Kolonien, og at dette var Mar- sagen til, at han tyede til dem.

Den 5te Marts reiste Egede selv ind til Aron. Denne gik med blaa Dine, Mærker efter et Slagsmaal, som deres Spøg og hans Hidtsighed

havde foranlediget. Nu vare de dog blevne gode Venner igjen, og han havde maattet love ikke at fortælle det til Præsten, men sigte, at han havde faaet de blaa Dine ved at støde sig med sit Gevær paa Sag- ten. De gave ogsaa flittig Agt paa Aron, da han talte med Egede, og denne maatte lade, som om han ikke fik vide Mere end den opdigtede Sagthistorie.

Ellers kunde Aron nu fortælle Meget om Grønlænderne. Under- tiden holdt de en egen Grædecere- moni, idet de, især Kvindfolkene, faldt næsegrus paa Ansigtet og hy- lede og græd en halv Times Tid samt derefter sad længe stille uden at mæle et Ord. Det er en Sor- geceremoni, ikke alene ved Dødsfald i Huset, men ogsaa naar der kom- mer Tidende om fraværende Slægt- ningers Død. Aron kunde ikke nok- som rose dem for deres skikkelig- Omgjængelse indbyrdes; de levede meget fredeligt sammen og havde Maden tilfælles. Han fornam hel- ler ikke noget Slags Vetsfærdighed eller utugtigt Væsen iblandt dem.

Den første Aften, da Egede havde lagt sig til Ro og var falden i Søvn, hørte han en underlig Sang, Skrigen og Støien, hvoraf han vaagnede. De havde slukket alle Lamper, saa det var ganske mørkt. "Det var ganske fælt at høre, hvor- ledes en af deres "Augefoker" eller Hjemmestere sad henne paa Gulvet og spillede paa en Tromme, skreg og havde et græsfeligt Mæle og talte nu grovt, nu fint,—nu pibede, nu plystrede han,—atter havde han et zitrende Mæle ligesom En, der var bange eller frosen og neppe kunde tale. Naar han holdt op,

talede alle Kvindfolkene udi Huset, som lydde noget dus og frygtagtigt; stundom stemmede de i at synge. Dette holdt de ved et Par Timers Tid, saa de gjorde mig halvt bange, efterdi jeg ikke vidste, hvad det betydde. Ingen af mine Folk laa derinde hos mig; thi de vare udi et andet Hus. At gaa derfra kunde jeg ikke, saasom det var mørkt, hvorfor jeg blev liggende stille og lod, som jeg ikke hørte, hvad de havde for sig".

Hvad "dette Alespiti" skulde betyde, fik han først senere vide. Da Grønklænderne ikke vidste, hvorfor de vare komne, skulde deres "Angekøfer", som ere deres Vise og Profeter, faa vide af deres "Zongarsul" eller Skytsaad, hvad de Norske havde i Sinde mod dem, om de muligens vare komne for at hevne, hvad Grønklændernes Forsædre i gamle Dage havde gjort mod de Nordmænd, som boede der, og som de havde slaaet ihjel. Med saadanne Kunstter skulde de da bringe Ulykke og Undergang over de ubudne Fremmede. Senere, da deres Angekøfer fornåm, at de ikke gjorde dem noget Ondt, trøstede de sit Folk dermed og sagde, at Præsten var selv en Angekøf; dette sluttede de deraf, at de saa, han prædikede og underviste Folket og havde at befale over dem.

Først den 28de Marts kom Aron hjem igjen. Hans Værtfolk flyttede ved den Tid bort til andre Jagtdistrikter.

I Løbet af April saaes daglig Grønklædere fare forbi nordesten til visse Pladse, hvor Sælhundfangsten foregaar først paa Foraaret. Mændene reiste i sine smaa Fangstbaade, Kajacker, Fruentimmerne nud Bør-

nene og Bøhavet i de store saakaldte Konebaade.

Den 20de April kom et hollandsk Hvalfangereskib ind under Kyften. Skipperen kom i Land og hilste paa Egede og kunde ikke noksom forundre sig over, at han havde turdet tilbringe Vinteren blandt disse Vilde, og at det var gaaet saa godt. De Norske paa sin Side maatte forundre sig over, hvorledes Hollænderne handlede med en Konebaad, som lagde til Skibet, og i en halv Times Tid fik tilstusket sig flere Varer (Spæet og Skind), end de havde faaet den hele Tid. Årsagen var, at Hollænderne havde mere søgte Varer og kunde give bedre Kjøb. Denne Skipper havde gjort 13 Rejser her paa Landet.

Fra nu af blev der fra Kolonien holdt flittig Udkig efter det Skib, som ventedes hjemmefra for at afløse "Gaabet" og bringe ny Forsyning af Proviant med Mere.

Det var Egede saa tungt, at han formedelst Ukyndighed i Sproget endnu ikke kunde tale med Grønklænderne om deres Sjæls Unlignende. Men det faldt ham ind at lade sin ældste Søn, som kunde tegne lidt, afbilde nogle bibelske Historier, angaaende Skabelsen, Syndefaldet og Igjenløsningen, Jesu Mirakler, den yderste Dag, de Dødes Opstandelse osv. Disse Tegninger viste han Grønklænderne ved enhver Anledning og forklarede Betydningen, saa godt han kunde. De begrebe og Noget deraf og syntes vel om det; da de saa, hvorledes Guds Søn helbredede Syge alene ved at tale, røre ved dem og blæse paa dem, bade de Egede, at han ligeledes vilde blæse paa deres Syge.

I Løbet af April og Mai saaes idelig Skibe at passere nordest, ofte flere paa en Dag; men Kolonistskibet udeblev. Skipperen og Mandstabet paa "Haabel" skyndte paa Hjemreise, saasom der ikke var stort Forraad af Proviant tilovers; og de Folk, som skulde forblive ved Kolonien, vilde ikke blive paa det Uvisse, naar Skibet gik. Ved et afholdt Skibsraad maatte Egede samtykke i, at der ikke skulde ventes længere, end at man havde Proviant til Hjemreisen. I denne Nød vendte Egede og hans Hustru sig til Herren og besluttede med hinanden, at de vilde blive. Sex Mand lode sig overtale til at blive hos dem, og der blev overladt dem en liden Del af Provianten. Men disse Sex vare heller ikke at lide paa. I et nyt Raad blev det besluttet, at man endnu skulde holde ud og vente i 14 Dage, men saa være seilfærdig.

"Alle vare glade at komme hjem igjen fra Grønland, alene for mig og Mine var det saare bittert og haardt. Ofte haabede jeg, at Gud skulde vel sende os Skib, før det kom saa vidt; men jeg tilstaar, mit Haab var blandet med stor Frygt. Det var at undre at se min kjære Hustru i alle disse Omstændigheder være saa vel tilfreds og uanfægtet; thi hun var ingenlunde at formaa dertil, at hun skulde gjøre Noget klart til Reisen, hvad os selv angik, men langt mere, da hun saa Kjøbmanden og de Andre nedrev og indpakkede, hvad paa Kolonien fandtes af Kompaniets Gods, sagde med et seidigt Nød til dem, at de gjorde forgyves Arbejde; thi Gud vilde visseiligen beskjemme dem i deres

Bantro og sætte Tillid til Gud, at de kom til at tage op igjen, hvad de nu lagde ned og forvarede".

Og se, Troen beskjemmedes ikke. Blot 3 af de 14 Dage vare endnu tilbage—da skriver Egede: "Efterat nu den gode Gud længe nok i saa Maade havde prøvet og fristet mig, beviste han omsider, at han er deres Tillid, som haabe paa ham; thi der jeg den 17de Junii om Aftenen gik meget bekymret til Seng og laa og talde med min kjære Hustru om vores iværende sætte Tilstand, hvorudi hun dog alt trøstede mig, kom en af Folkene, som var ovenpaa Bassen for at se ud og holde Vagt, løbende og forkyndte os, at han saa et Fartøi komme roendes nordenfra, og troede, at det var vores forventende Skibs Folk, thi han hørte dem tale Norst. Min Sørrig og Ulyst blev hastig vendt til Glæde og Fornøielse, da Baaden kom til Landet, og man fik høre, at den var fra vores Fædrelands Skibe, som vare to i Selskab og vare forfaldne i tyf Taage to Mile nordenfor Kolonien og havde allerede ligget der i 8 Dage for slem Veir". De havde været i Tvivl, om de vare komne paa den rette Høide, og havde i Sinde at begibe sig længer nordpaa; men ved Indløbet i Havnen var det ene Skib stødt paa Grund og havde taget Glæde paa sin Kjø, som først maatte eftersees. Imidlertid klarede det op, og Styrmanden, som Varet før havde været med til Landet, syntes at kjende Fjeldene igjen, besluttede derfor først at rekonoscere sydøst med Storhaaden og traf saaledes lykkelig paa Kolonien.

Istedetfor et Skib kom saaledes

to, og Egede glædedes desuden med holdt den Underretning, at Kon-
 en herlig Dymuntrings-Skrivelse fra gen var særdeles gunstig stemt for
 Missions-Kollegiet der ogsaa inde Missionen. (Fortsættes.)

Et Stykke om Knappenaale og tabte Ting.

(Efter N. Bernstein.)

"Hvor mange Knappenaale bliver der vel daglig forfærdiget?"

Uden al Tvivl mange Millioner.

"Hvor blive da alle disse Knappenaale af?"

Opflidte blive de saagodtjom aldrig: Knappenaalene gaa tabte midt i sin fulde Ljensdygtighed!

"Men hvor mange Knappenaale gaa vel daglig tabte?"

Der er vist Ingen, der har mærket nogen Mangel paa Knappenaale, og Naalemagerne vilde vistnok vogte sig for at forfærdige saa store Masser, at de ikke kunde forbruges. Heraf følger altsaa, at ligesaa mange Knappenaale, som der forfærdiges hver Dag, ligesaa mange maa ogsaa hver Dag gaa tabte!

"Men naar der virkelig hver Dag gaa mange Millioner Knappenaale tabte, hvorfor finder man dem da ikke, hvorhen man saa vender sig? Skulde man ikke tro, at naar dette vedbliver saaledes Nar ud og Nar ind, saa maatte man tilsidst vade i lutter tabte Knappenaale til op over Anklerne?"

Det rette Svar paa dette Spørgsmaal lyder saaledes: Der gaar hver Dag saa mange Millioner Knappenaale og saa mange Millioner andre Ting tabte her paa Jorden, at alle

de tabte Knappenaale atter tabe sig i de andre Millioner af tabte Ting!

En stor Mængde Mennesker lave eller danne eller forfærdige eller fabrikere hver Dag, Nar ud og Nar ind, stadig lutter nye Ting; Ingen er saa taabelig at frembringe Noget, som slet ikke er til noget Brug. De nye Ting frembringes altsaa daglig kun af den Grund, at der daglig kasseres ligesaa mange gamle Ting; men de kasserede Ting gaa saa at sige tabte. Hvad Under da, at det er vanskeligt blandt en saadan Masse af tabte Ting at finde en tabt Knappenaal!

Maaden, hvorpaa de forskellige Ting gaa tabte, har rigtignok mange forskellige Benaevnelser. Kopper og Potter og Tullertener og Fæde og Krukker og Glas "gaa i Stykker", naturligvis uden at Køllepigen har mindste Styk deri. I Vindusruderne "kommer der en Sprække"; Glasfer "springe"; Kar og Spande "falde i Staver"; Knive og Gasler "blive borte"; paa Kjolerne "gaar der Gul"; i Forklæderne er der "kommen en Rist"; Knapper "falde af"; Baand "forvoinde"; Penneknive "ere ikke til at finde"; kort sagt, Udtrykket for, at Noget er gaaet tabt, er meget forblømt og meget forskjel-

ligt alt efter de tabte Ting's Beskaffenhed. Mefistofeles (hos Göthe) har i Virkeligheden Ret, naar han siger, at Alt, hvad der fremkommer, er sin Undergang værd; men "hjerterlig slet" er Verden dog ikke derfor; tværtimod, det vilde gaa os hjertelig slet, naar alle de Ting, der frembringes, slet ikke vilde forgaa; thi denne de gamle Ting's uophørlige Undergang er Grundilden til alle de nye Ting's Fremkomst, og Forarbejdelsen af alle de nye Ting er Civilisationens Grundpille.

Mange ville maaſte synes, at det, idet Tingene gaa tabte, spildes en uhyre Mængde Arbeidskraft og Tid.

Var det ikke allerede en stor Fordel for Menneskeslægten, naar for Exempel Knappenaalene ikke daglig gik tabte i Millionvis? I saa Tilfælde maatte rigtignok Naalemagerne se sig om efter et andet Arbejde; men der vilde vistnok ikke fattes dem paa nyttig og lønnende Sysselsættelse; den øvrige Del af Menneskeslægten vilde derimod spare en daglig Udgift, og selv den Del af den kvindelige Verden, for hvem "Naalepengene" ere en behagelig Forøgelse af deres Indtægter, vilde snart forstaa at skaffe sig Erstatning under en anden Form.

Men denne Beregning er falsk.

Gik der nemlig ikke daglig saa mange Millioner Knappenaale tabte, saa vilde der ikke daglig blive forfærdiget saa mange Millioner Knappenaale, og blev der ikke forfærdiget saa stort et Antal, saa vilde de ikke som nu være at faa for Spotpris. Resultatet af vor Sparsomheds-Plan vilde altsaa blive, at vi for de saa Naale, som vi maatte kjøbe og med megen Omhu stræbe at bevare, for

at de ikke skulde gaa tabte, maatte give flere Penge ud end for de mange, som vi kjøbe saa billigt, at det ikke kunde lønne sig for os at redde dem fra Undergang! For Menneskeslægten vilde de med Nøie opbevarede Knappenaale være dyrere end alle de, der gaa tabte!

Hvo der holder dette for en Overdrivelse, gjøre blot engang et Forsøg paa selv at lade en enkelt Knappenaal forfærdige: han vil blive vist fra den ene Smed til den anden og fra Smeden til Mekanikusen, og Alle vilde de sige ham, at en enkelt rigtig god Knappenaal, blank og ren og af fortrinnet Jern, med haard og skarp Spids og med fast, glat Hoved ikke vil kunne gjøres for mindre end — kanske 25 Cents! — Kun fordi man fabrikerer dem i saa stor Masse, har man kunnet indrette Maskiner dertil, som gjøre det muligt at sælge dem for Spotpris. Men man kan kun fabrikere dem i Masse, fordi de gaa tabte i Masse, og saaledes er enhver Stræben (i det Store) efter at redde dem fra at gaa tabte det Samme som en Stræben efter at hindre deres Fabrikation i det Store, hvilket fører til, at vi maa betale hver enkelt Naal meget høit.

Det er derfor, naar Alt kommer til Alt, bedre og endog sparsommeliger, naar man bestandig taber dem, og der bestandig fabrikeres nye.

Ligesom det forholder sig med de tabte Knappenaale, saaledes gaar det ogsaa med alle de øvrige Ting i Verden, i hvis Skaar og Levninger alle de tabte Knappenaale forsvinde. Grunden til, at Tingene kunne blive fabrikerede i Masse, maa søges deri at de forgaa i Masse, og heraf følger atter den overordentlig billige

Pris for alle de Gjenstande, som vi kunne frembringe ved vort Arbejde. Alle sønderbrudte Glas, Kopper, Tullerkener, Kruffer osv. gjøre de nye billigere, jo flere Klæder, der blive sønderrevne, desto livligere bliver Fabrikationen, og i samme For-

hold, som denne tiltager, blive Stofferne billigere. Der findes allsaa — med andre Ord — mellem Pris, Brug og Forbrug en Harmoni, hvorved Forhold, der tilshneladende staa i Modsetning til hverandre, blive udjævnedes.

Rudstene ved det russiske Masebal.

Det er bekendt nok, at den sidst afdøde Keiserinde af Rusland var lidenskabelig hengiven til Dands, og at hun endog ved denne Lidenskab svækkede sin Selbred og paadrog sig en Lungejygdom, som tilsidst gjorde Ende paa hendes Liv. I Vintertiden fulgte Baller og Maserader saa hurtigt paa hverandre, at Omgivelserne af "Winterpaladset" saa ligesaa muntre og livlige ud som de offentlige Steder under Karnevalstiden eller Fastelavnslystighederne i Italien. Gjesternes Antal beløb sig ofte, især ved Maseraderne, til over et Par Tusinde, og ved saadanne Leiligheder begyndte Dandsen for detmeste klokken 9 om Aftenen og varede til henved 4 om Morgenen.

Dette var nu i det Hele ilde nok, og det ikke blot for dem, som vare inden Døre. De fleste af Gjesternes Vogne og Heste maatte nemlig hele Natten holde foran Paladset for at passe paa det Dieblik, da det behagede de høje Herkaber at tage bort fra Lystigheden, og Winterkulden i Rusland er som bekendt ikke at spøge med. Det var mangen Gang haardt baade for Mennesker og Dyr.

Ved en Leilighed var Kulden saa stærk, at de stakkels Rudste og Ejere, som saaledes maatte vente udenfor Paladsets Port, vare nær ved at fryse ihjel. Nød er Moder til Opfindsomhed, og En af Flokken fandt omsider paa et Middel til at afhjælpe den sælles Trang. Han begav sig til en nærliggende Butik, hvor der foresandtes alle Slags Maseradesager, leiede en Domino eller Maseradefappe samt Masse og øvrigt Tilbehør og gik i denne Forklædning nok saa fløjt op ad Trappen til Paladset, hvor han naturligvis af Vagten blev antagen for en af Keiserens Gjester. Han traadte nu ind i den store, pragtfuldt oplyste Forhal, hvor der fra Værelserne til Høire lød ham lystig Dandsemusik imøde, medens der fra Værelserne til Venstre udstrommede den lifligste Duft af alskens lækre Sager. Man kan let tænke sig, at han, som man siger, gik efter Næsen og traadte ind i Gemakkerne til Venstre, hvor han gav sig tappert isærd med de solideste af de fremstillede Netter, som han skyllede ned med de mest udsøgte Vine; han forsømte dog

heller ikke den dampende Kaffe og den fine krydrede Chokolade. Efter aaledes at have mættet og opvarmet sig skyndte han sig ned til sin Blads og overgav sin Talsman, Forklædningen, til en Kamerat. Denne undlod naturligvis heller ikke at lade det keiserlige Kjøttens Frembringelser vederfares fuld Retfærdighed, og da han kom tilbage, aabenbarede han Gemmeligheden for de øvrige Kamerater, af hvilke nu den Ene efter den Anden gjorde sig tilgode med de Forfriskninger, som vare fremsatte for deres Hæskaber.

Saaledes gif det i flere Timer. Da kommer Kronprindsen, den nuværende Keiser, tilfældigvis derind og spørger Tjeneren, som stod der, om Gjesterne lod Aurretningen smage sig.

"Ikke meget, Deres Høihed", svarer Tjeneren, "med Undtagelse af en Masse" (masseret Person), "som har tømt et Par Dussin Flasker Vin, fortæret henved 30 Kalkuner og andre Stege samt druffet flere Hundrede Kopper Kaffe og Choko-

lade—og sandelig, der er han igjen, Deres Høihed!"

Kronprindsen gaar tilside og lader den Fremmede komme hen til Bordet, hvor han tager dygtig for sig. Prindsen, som har fattet Mistanke, følger efter ham, da han gaar, og bestyrkes end mere deri, da han ser, at Slughalsen istedetfor at gaa til Balsalen begynder at stige ned ad Trappen. Da standser han ham med det Spørgsmaal: "Hvem er De, min Ven?"

Den stakkels Fyr, der saaledes blev greben paa frisk Gjerning, falder paa sine Knæ, tilstaar sin egen og Kameraternes Synder og beder om Tilgivelse, idet han anfører som Undskyldning den store Fristelse, som den strenge Kulde havde været for dem.

Prindsen brast i Latter over det glimrende Indfald, der blev et udmærket Samtale-Emne i den keiserlige Cirkel, og som havde til Følge, at der blev udstedt den Befaling af Keiseren, at der ved alle saadanne Leiligheder skulde bringes Mad og Drikke ud til de ventende Kudske og Tjenere.

Blandinger — Nyt og Gammelet.

Mont Genis Tunnelen. Benyttelsen af Mont Genis Tunnelen stoder, efter hvad der hidtil har vist sig, paa betydelige Vanskeligheder. Ved den første Prøvetur kvaltes 2 Maskinister af 3. Man har derfor tænkt paa at befordre Togene ved staaende Maskiner, men denne Plan synes formedelst Gjennem-

skjeringens Længde (mellem 7 og 8 engelske Mile) ikke at være udførelig. Lokomotiver, som selv opfange Køgen, ere blevne bestilte fra England, men man tror dog ikke, at al Fare derved vil fjernes. Man vil saaledes blive nødsaget til at tage sin Tilflugt til et kraftigt Ventilations- (Luftrensnings-) System tvært

imod den før Gjennembrudningen mange Gange fremstillede Anskuelse, at en stærk Luftstrøm af sig selv vilde komme til at finde Sted fra den franske til den italienske Side (hvilken Anskuelse ogsaa findes i nærværende Tidsskrift, 2det Bind Side 88.) Heden i det Indre af Tunnelen stiger lige til 32 Grader (Reaumur). Den vanskeligste Del af Foretagendet er imidlertid lykkelig tilendebragt, og Videnskaben vil vel finde Midler til ogsaa at besøge de øvrige Hindringer.

Fuglenes Mod og List. Naar en Fugl i Rugetiden angribes af en Fiende, giver den Bevæger paa et forbausende Mod eller en beundringsværdig List. En bekjendt Gensjæger, Josef Scherrer, klavrede engang barfodet og med Bøssen over Skulderen op til en Gribbs Nede, i hvilket han antog at der var Unger. Forinden han var naaet derop, fløi Hannen til og blev gjennemboret af en Kugle. Scherrer ladede Bøssen paany og klavrede højere i Veiret. Men oppe ved Nedet fløi Sunnen løs paa ham med et frygteligt Raseri, slog Kløerne i ham, søgte at ride ham ned i Afgrunden og bragte ham det ene Sug med Næbet efter det andet. Mandens Stilling var forførdelig. Han maatte af al Magt trykke sig ind til Klippen og værges sig imod Gribben uden at kunne faa Tid til at tage Bøssen fra Skulderen. Hans ualmindelige Landsnærværelse frelste ham imidlertid. Med den ene Haand rettede han Bøsseløbet imod den paa ham siddende Novfugls Bryst, og med den bare Taa spændte han Sænen og trykkede af. Gribben styrkede død ned imellem Klipperne.

En ligesaa farefuld Stilling kom en Sardinier, som i Bjergene ved Eglanon vilde plyndre en Lamme-gribbs Nede. Hans to Brødre frede ham ovenfra i et Tong ned ad Klippevæggen. Svøvende over det mørke Dyb trækker han Gribberne ud af Nedet — men i samme Dieblit styrte begge de Gamle sig over ham som Furier. Med sin Sabel, som han uophørlig svinger over Hovedet, holder han sig Fuglene fra Livet. Da føler han med Et en stærk Rystelse i Tonget og bliver med Forførdelse var, at han i Selvforsvarets Hede har hugget mere end halvt igjennem det med Sabelen. Hvert Dieblit kunne de tiloversblevne Traade i Tonget bryde, — enhver Bevægelse kan styrte ham i Afgrunden. Langsomt og forsigtigt blev han hejset op og reddet. Der fortælles, at det unge Menneskes mørke Haar i disse frygtelige Dieblitte var blevet saa hvidt, som om en lang Række af Aar havde bleget det.

Selv de mindste og svageste Fugle vise et forbausende Mod, naar det gjælder at forsvare sin Afkom. Vil Noget plyndre et Kolibri-Nede, flyve de smaa Fugle ham lige ind i Ansigtet, og deres lange Næb, der er saa spidst som en Naal, bliver da et Vaaben, som slet ikke er at foragte.

Andre Fugle søge ved List at fjerne den Fare, der truer deres Unger. Saaledes slagre Wiben og Sjeilen bort med hængende Winger og ligesom et lammet eller brækket Ben; Forfølgeren, som tror snart at kunne bemægtige sig sit Bytte, iler hastig efter det og loffes saaledes længere og længere bort fra Nedet, indtil Fuglen med Et lader sin Forstillelse fare og til sin For-

følgers Forbanselse svinger sig høit i Veiret med sine Vingers fulde Kraft.

Rothschild og Kommunerne. Baron James Rothschild havde som bekendt det Mod at blive i Paris, medens Kommunerne havde Magten. En Dag lode to Borgere sig melde hos ham. "Mine Herrer", begynder Rothschild, "hvad kan jeg gjøre for Dem?" Den ældste Borger tager Ordet og siger: "De har mange Millioner Daler, og Folket har ikke Brød. De maa de le, eller—" — "Dele?" afbryder Rothschild ham. "Hvor mange Indbyggere har Frankrige?" — "Over 30 Millioner!" — "Og hvor mange Penge mene I, at jeg er i Besiddelse af?" — "60 Millioner Daler i det Mindste!" — "Godt", siger Rothschild, idet han vender sig til sit Pengekab. "60 Millioner Daler paa 30 Millioner Mennesker—gjør 2 Daler paa Hver—her, mine Herrer, er 4 Daler—vi ere kvit".—De to Borgere bleve saa forbløffede, at de toge de 4 Daler og gik.

En Blomst, som fanger Fluer. I Sommertiden ere Fluerne en Plage, som Enhver gjerne vilde være fri for. Et Middel imod dem, som hverken er ubehageligt eller farligt, er en Plante fra Virginia, *Aposynum Androsemifolium*, der trives

godt i Potter, er stadig grøn, stærkt grenet, bliver indtil 18 Tommer høi, blomstrer hele Sommeren med røde og hvide Blomster omtrent af samme Form som Villiefontainen og udbreder en behagelig Duft. En af disse Planter kan bære fra 10 til 20,000 Blomster, hvoraf hver er en Fluefanger. De 5 Støvtraade, som den lille Blomst bærer, give nemlig en Honning, som i høi Grad behager Fluerne; naar disse da begive sig ind i Blomsterbægeret efter den, luffer deite sig, medens de fortere Honningen, og naar Fluen saaledes er drøbt, visner Blomsten og slipper sit Bytte. Planten kan opeltes af Frø, Aflægger eller ved Deling af Roden.

Sælfsangerdampskib. I forrige Maaned gik et nyt Sælfsangerfartøi af Stabelen fra Chr. Brincks Værft i Kristiania. Det fik Navnet "Harald Haardraade" efter den vidtbereiste norske Konge, Olaf den Helliges Halvbroder, der paa sine Reiser havde indlagt sig stor Ære og vundet megen Rigdom (Ænefonge 1047—1066.) Skibet skal have en Besætning af 60 Mand, er af 200 Kommerce-Læsters Drægtighed, eies af et Selskab i Kristiania og skulde med Maskine og alle Fangstredskaber koste 48,000 Spd. Sælfsangeren synes mere og mere at tiltale Nordmændene.

Indhold: Thabor. (Af Chr. Richardt.)—Tre Julestener. (Efter Tydsk af N. W.)—Bellamar-Pulen paa Cuba. (Efter Harpers Magazin.)—Hans Egede. Et Livsbillede fra den norske Kirke.—Et Stykke om Knappenaale og tabte Ting. (Efter A. Bernstein.)—Kudstene ved det russiske Maffebal.—Blandinger.—Nyt og Sammelt.

Trykfeil:

Side 176, 2den Spalte, Linie 13 fra nedentil — læs: nedentil.